

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ

ANALÝZA FINANČNÍ SITUACE VYBRANÉHO INDIVIDUÁLNÍHO PODNIKATELE
Analysis of the Financial Situation of Selected Individual Entrepreneur

Student: Iveta Kolarovčková
Vedoucí bakalářské práce: Ing. Veronika Křelinová

Ostrava 2012

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra účetnictví

Zadání bakalářské práce

Student: **Iveta Kolarovčková**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **6202R049 Účetnictví a daně**
Specializace: **00 Účetnictví a daně**
Téma: **Analýza finanční situace vybraného individuálního podnikatele**
Analysis of the Financial Situation of Selected Individual Entrepreneur

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Teoretická východiska finanční analýzy
 3. Ukazatele a metody finanční analýzy
 4. Zhodnocení finanční situace vybraného individuálního podnikatele
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

GRÜNWARD, Rolf a Jaroslava HOLEČKOVÁ. *Finanční analýza a plánování podniku*. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2007. 318 s. ISBN 978-80-86929-26-2.
HOLEČKOVÁ, Jaroslava. *Finanční analýza firmy*. 1. vyd. Praha: ASPI, 2008. 208 s. ISBN 978-80-7357-392-8.
KISLINGEROVÁ, Eva a Jiří HNILICA. *Finanční analýza krok za krokem*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2005. 160 s. ISBN 978-80-71-7971-3.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Veronika Křelinová**

Datum zadání: 25.11.2011

Datum odevzdání: 11.05.2012

Ing. Jana Hakalová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Místopřísežné prohlášení:

„Prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně. Přílohy č. 7-9, dané mi k dispozici, jsem samostatně doplnila.“

V Ostravě dne 11.5.2018

Iveta Kolarovčková

Iveta Kolarovčková

Obsah

1 Úvod	5
2 Teoretická východiska finanční analýzy	6
2.1 Historie finanční analýzy.....	7
2.2 Uživatelé finanční analýzy	8
2.2.1 Interní uživatelé.....	9
2.2.2 Externí uživatelé.....	10
2.3 Zdroje finanční analýzy.....	12
2.3.1 Rozvaha.....	12
2.3.2 Výkaz zisku a ztráty	17
2.3.3 Výkaz o tvorbě a použití peněžních prostředků (výkaz cash flow)	19
2.3.4 Příloha k účetní závěrce	20
2.3.5 Výroční zpráva	20
3 Ukazatele a metody finanční analýzy.....	21
3.1 Horizontální analýza	21
3.2 Vertikální analýza	22
3.3 Analýza rozdílových ukazatelů	23
3.3.1 Čistý pracovní kapitál.....	23
3.3.2 Čisté pohotové prostředky.....	24
3.3.3 Čistý peněžní majetek	24
3.4 Poměrová analýza	25
3.4.1 Ukazatele rentability	25
3.4.2 Ukazatele likvidity	27
3.4.3 Ukazatele finanční stability a zadluženosti	29
3.4.4 Ukazatele aktivity.....	31
3.4.5 Ukazatele kapitálového trhu.....	32
3.5 Analýza soustav ukazatelů	33
3.5.1 Pyramidové soustavy ukazatelů	34
3.5.2 Bankrotní modely	34
3.5.3 Bonitní modely	40
4 Zhodnocení finanční situace vybraného individuálního podnikatele.....	41
4.1 Charakteristika vybraného individuálního podnikatele.....	41
4.2 Horizontální analýza	42
4.2.1 Horizontální analýza aktiv.....	42
4.2.2 Horizontální analýza pasiv	43
4.2.3 Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty.....	45

4.3 Vertikální analýza	47
4.3.1 Vertikální analýza aktiv	47
4.3.2 Vertikální analýza pasiv	49
4.3.3 Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty.....	50
4.4 Analýza rozdílových ukazatelů	53
4.4.1 Čistý pracovní kapitál.....	53
4.5 Poměrová analýza	54
4.5.1 Ukazatele rentability	54
4.5.2 Ukazatele likvidity	56
4.5.3 Ukazatele finanční stability a zadluženosti	57
4.5.4 Ukazatele aktivity.....	58
4.6 Analýza soustav ukazatelů	60
4.6.1 Bankrotní modely	60
5 Závěr.....	62
Seznam použité literatury	66
Seznam zkratk	68
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
Seznam příloh	
Přílohy	

1 Úvod

Kvalita finančního řízení je hlavním faktorem, který ovlivňuje úspěšnost podniku. Moderní řízení podniku klade velký důraz na finanční analýzu, která vyhodnocuje nejen minulý vývoj a současný stav hospodaření podniku, ale poskytuje také odhad budoucího hospodaření. Přestože se pro zhodnocení finanční situace podniku používá mnoho ukazatelů, nejdůležitější roli ve finanční analýze hrají důvěryhodné zdroje, podle kterých se tato analýza sestavuje.

Cílem této bakalářské práce je zhodnotit finanční situaci vybraného individuálního podnikatele, pana Pavla Kolarovčeka, a to v letech 2008 až 2010. Konkrétně pak zobrazit výsledky finanční analýzy a navrhnout doporučení do budoucnosti.

Druhá část bakalářské práce se zabývá finanční analýzou obecně. Vysvětluje, co finanční analýza a elementární metody finanční analýzy znamenají, kdy a kde se používají, co z nich lze zjistit a z jakých účetních výkazů vycházejí.

Ve třetí části jsou uvedeny konkrétní ukazatele finanční analýzy včetně jejich výpočtů. Zároveň tato část rozděluje ukazatele finanční analýzy do skupin, do kterých patří a dále jsou zde uvedeny i elementární metody finanční analýzy.

Čtvrtá část práce je zaměřena na praktické provedení finanční analýzy, kdy jsou jednotlivé ukazatele vypočítány u vybraného individuálního podnikatele. K vypočteným skutečnostem je přidán slovní komentář včetně souvisejících tabulek a grafů. V závěru této kapitoly jsou vyvozeny výsledky vyplývající z provedené finanční analýzy.

V poslední, páté, části práce jsou shrnuty všechny výsledky získané pomocí finanční analýzy. Je zde rovněž stanoveno doporučení do budoucnosti, které by mohlo vést ke zlepšení stávající situace vybraného individuálního podnikatele.

2 Teoretická východiska finanční analýzy

Existuje mnoho způsobů, jak definovat pojem finanční analýza. Nejvýstižnější definicí je však ta, která říká, že finanční analýza představuje rozbor získaných dat, která jsou obsažena v účetních výkazech. (RŮČKOVÁ, 2010)

Finanční analýza je nezbytnou součástí celého komplexu finančního řízení podniku, neboť zajišťuje zpětnou vazbu mezi předpokládaným efektem řídicích rozhodnutí a skutečností. (ČVANČAROVÁ, 2009, s. 237)

Prvním účelem finanční analýzy je zjištění úrovně finančního zdraví podniku. Za finančně zdravý podnik je považován ten, který je v současnosti i v budoucnosti schopen naplňovat smysl své existence. V praxi to znamená, že je schopen dosahovat trvale takové míry zhodnocení vloženého kapitálu, která je požadována investory vzhledem k výši rizika, které podstupují. (ČVANČAROVÁ, 2009, s. 222)

Kvalifikovaná a pravidelně prováděná finanční analýza je schopna odhalit případné poruchy finanční rovnováhy v době, kdy je ještě možné různými řídicími zásahy tyto poruchy napravit. Proto je finanční analýze věnována náležitá pozornost ze strany manažerů podniku. (ČVANČAROVÁ, 2009, s. 238)

Finanční analýza identifikuje ty momenty, na kterých by podnik v budoucnu měl stavět a naopak ty momenty, které vedou nebo by mohly vést k případným problémům. Aby však bylo možno vše správně vyhodnotit, je nutno brát v úvahu také odvětví, ve kterém podnik působí. (BEŇOVÁ, 2005, s. 76)

Finanční analýzu lze rozdělit do tří základních etap: (ČVANČAROVÁ, 2009, s. 239)

1. etapa spočívá v rozboru základních ukazatelů, výsledkem je zjištění odchylek od normálního stavu,
2. etapa spočívá v hlubším rozboru zjištěných odchylek s pomocí specifických vyšetřovacích metod a nástrojů pro stanovení příčin těchto odchylek,
3. etapa spočívá v přesné identifikaci příčin a návrhu na jejich odstranění.

Od finanční analýzy se očekává, že: (GRÜNWALD, 2007, s. 20)

- vyjádří míru finančních rizik, která vyvolává stávající způsob financování při stávajících hospodářských výsledcích a majetkových poměrech,
- odhadne míru provozních (obchodních a výrobních) rizik, jimž by mohl podnik ještě odolat, kdyby neměnil stávající finanční rizika.

Finanční analýza vychází z údajů uvedených v účetních výkazech podniku. Její úspěšnost je závislá na kvalitních zdrojích informací, které poskytují věrný a poctivý obraz o podnikovém účetnictví a finanční situaci daného podniku. (BusinessInfo.cz, 2009)

Systém finanční analýzy není legislativně upraven právními předpisy nebo standardy, což komplikuje její provádění. Přestože tedy neexistuje oficiální metodika finanční analýzy, vyvinuly se obecně přijímané analytické postupy, které si kladou za cíl podat věrný obraz o majetkové a finanční situaci všem jejím uživatelům. Zároveň zde zaujímá významnou pozici Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky (dále ČR), které se snaží zavádět „jakési“ jednotné metodické prvky. (BusinessInfo.cz, 2009)

2.1 Historie finanční analýzy

Z historického hlediska lze říci, že finanční analýza vznikla brzy po vzniku peněz, neboť bylo nutné vědět, jak s nimi hospodařit. Ze začátku byly analýzy prováděny bez hlubších znalostí, a proto nebyly přesné a nepodávaly potřebné informace. (BusinessInfo.cz, 2009)

Podle dostupných pramenů jsou kolébkou finanční analýzy Spojené státy americké. Nicméně v počátcích se jednalo pouze o teoretické práce, které s praktickou analýzou neměly nic společného. (RŮČKOVÁ, 2010, s. 9)

Po první světové válce (po roce 1918) začaly být účetní výkazy sledovány, aby se zjistilo, zda daná firma má či nemá schopnost splácet požadovaný bankovní úvěr. Mnohem větší rozvoj finanční analýzy začal v době Velké hospodářské krize (tj. v době velkého propadu akcií na americké burze a následném kolapsu v hospodářství v roce 1929). V tuto

dobu začala být důležitá otázka likvidity, tj. schopnosti firem hradit své závazky. Další rozvoj finanční analýzy začal po druhé světové válce (po roce 1945). V tomto období se začala sledovat i výkonnost firem, tj. schopnost dané firmy zhodnocovat vložený kapitál. (BusinessInfo.cz, 2009)

Finanční skandály velkých korporací (např. ve Spojených státech amerických se jednalo např. o firmy Enron, World Com, Tyco, v Evropě pak o firmu Parmalat) vyvolaly potřebu přísnější legislativy v oblasti správy korporací nejen ve Spojených státech amerických, ale i v Evropě a dalších částech světa. (BusinessInfo.cz, 2009)

K výraznému posunu v rozvoji finanční analýzy přispěl rozvoj počítačů, kdy lidé nemuseli již vše počítat ručně, ale díky různým softwarům se práce velmi zjednodušila a zpřesnila. (BusinessInfo.cz, 2009)

V Čechách lze za počátek finančních analýz označit počátek dvacátého století, kdy se poprvé v literatuře objevuje pojem „analýza bilanční“, a to konkrétně ve spise Balance akciových společností, který roku 1906 sepsal prof. Dr. Pazourek¹. (RŮČKOVÁ, 2010, s. 10)

2.2 Uživatelé finanční analýzy

Informace, které se týkají finančního stavu podniku, jsou předmětem zájmu mnoha subjektů přicházejících tak či onak do kontaktu s daným podnikem. (GRÜNWALD, 2007, s. 22)

Uživatelé finanční analýzy se dělí do dvou skupin. První skupinu tvoří interní uživatelé a do druhé skupiny se řadí externí uživatelé této analýzy.

¹ Prof. Dr. Josef Pazourek se narodil v Hořicích dne 3. ledna 1862 a zemřel v Praze dne 26. listopadu 1933. Byl profesorem obchodních věd na Českém vysokém učení technickém v Praze a docentem Karlovy univerzity. (Wikipedie.cz, 2011)

2.2.1 Interní uživatelé

První skupinu tvoří interní uživatelé, kteří finanční analýzu zpracovávají na základě interních výkazů (interních dat), tj. na základě rozvahy, výkazu zisku a ztráty a cash-flow, které externím uživatelům nejsou k dispozici. Analýzu zpracovávají matematicky a její výsledky komentují v širších souvislostech.

Mezi interní uživatele finanční analýzy patří zejména:

- a) manažeři,
- b) zaměstnanci,
- c) vlastníci podniku.

ad a) Manažeři

Využívají informace, které poskytuje finanční účetnictví. Znalost finanční situace podniku jim umožňuje správně rozhodovat při získávání finančních zdrojů, při zajišťování optimální majetkové struktury, při alokaci volných peněžních prostředků, při rozdělování disponibilního zisku apod. Finanční analýza, která odhaluje silné a slabé stránky finančního hospodaření podniku, umožňuje manažerům přijmout pro příští období správný podnikatelský záměr rozpracovaný ve finančním plánu. (atlantisPC s.r.o., 2011)

ad b) Zaměstnanci

Mají přirozený zájem na prosperitě, hospodářské a finanční stabilitě podniku, ve kterém pracují. Jde jim hlavně o zachování pracovních míst a mzdových podmínek. Zajímají se o jistoty zaměstnání, o mzdové a sociální perspektivy. Často bývají jako řídící pracovníci motivováni výsledky hospodaření. (GRÜNWALD, 2007)

ad c) Vlastníci podniku

Finanční analýzou si ověřují, zda prostředky, které investovali, jsou náležitě zhodnocovány a řádně využívány. Jejich základním cílem je maximalizace tržní hodnoty vlastního kapitálu společnosti. (RŮČKOVÁ, 2010, s. 12)

2.2.2 Externí uživatelé

Do druhé skupiny patří externí uživatelé, kteří jsou odkázáni na informace, které jsou veřejně dostupné. Nemají přístup k vnitřním výkazům daného podniku. Oproti interním uživatelům analýzu provádějí na základě minulého vývoje podniku. Používají statistické údaje a z nich vyvozují budoucí vývoj podniku.

Mezi externí uživatele finanční analýzy patří například:

- a) investoři,
- b) banky,
- c) obchodní partneři (tj. odběratelé a dodavatelé),
- d) konkurence,
- e) stát.

ad a) Investoři

Investory rozumíme ty subjekty (akcionáře, společník atd.), které do podniku vkládají kapitál za účelem jeho zhodnocení. Očekávají tedy, že po určitém čase se jim tyto vložené prostředky vrátí, ale také, že získají něco navíc, ať už ve formě dividend či podílu na zisku nebo prodejem zhodnocených akcií. (atlantisPC s.r.o., 2011)

Využívají finanční informace pro rozhodování o budoucích investicích, tzn. pro výběr portfolia cenných papírů, které odpovídá požadavkům investora na riziko, dividendovou výnosnost, likviditu atd. Hlavní zájem akcionářů se soustřeďuje na míru rizika a míru výnosnosti jimi vloženého kapitálu. (GRÜNWALD, 2007)

Držitelé dlužných cenných papírů (dluhopisů, zástavních listů aj.) se zajímají hlavně o to, zda jim budou včas a v dohodnuté výši vypláceny úroky a splátky cenných papírů, zda do budoucnosti je zajištěna finanční stabilita a likvidita podniku, zda dluh je zajištěn majetkem. (GRÜNWALD, 2007, s. 23)

ad b) Banky

Banky žádají co nejvíce informací o finančním stavu potenciálního dlužníka, aby se mohly správně rozhodnout, zda poskytnout úvěr, v jaké výši a za jakých podmínek. Chtějí se ujistit, že vložené finanční prostředky jim budou navráceny. Banky při poskytování úvěrů svým klientům často zahrnují do úvěrových smluv klauzule, kterými je vázána stabilita úvěrových podmínek na hodnoty vybraných finančních ukazatelů. Banka si např. může vymínit úvěrovou podmínku, že zvýší úvěrovou sazbu, jestliže podnik překročí jistou hranici zadluženosti. (atlantisPC s.r.o., 2011)

ad c) Obchodní partneri

Dodavatelé se zaměřují především na to, zda daný podnik bude schopen uhradit splatné závazky. U dlouhodobých dodavatelů se soustřeďuje zájem také na dlouhodobou stabilitu, trvalé obchodní kontakty s cílem zajistit svůj odbyt u perspektivního zákazníka. (GRÜNWALD, 2007, s. 24)

Odběratelé potřebují mít jistotu, že dodavatelský podnik bude schopen dostát svým závazkům. Při dlouhodobém obchodním vztahu, mají zájem na finanční situaci dodavatele zejména proto, aby v případě jeho finančních potíží, popřípadě bankrotu dodavatele, neměli potíže s vlastním zajištěním výroby (jsou na něm svým způsobem závislí). (GRÜNWALD, 2007)

ad d) Konkurence

Konkurenční společnosti se zajímají o finanční informace podobných podniků za účelem srovnání s jejich výsledky hospodaření. Podnikům není stanovena povinnost poskytovat informace o své finanční situaci. Ovšem podnik, který zatajuje nebo zkresluje finanční údaje, se vystavuje riziku ztráty dobré pověsti a tím i konkurenceschopnosti v usilování o potenciální investory a zákazníky. (GRÜNWALD, 2007)

ad e) Stát

Stát a jeho orgány se zajímají o finančně-účetní data z mnoha důvodů, např. pro kontrolu plnění daňových povinností, rozdělování finanční výpomoci apod. Vyžaduje informace pro formulování hospodářské politiky státu. (atlantisPC s.r.o., 2011)

2.3 Zdroje finanční analýzy

Pro úspěšné zpracování finanční analýzy jsou důležité zejména následující zdroje informací:

- rozvaha,
- výkaz zisku a ztráty,
- výkaz o tvorbě a použití peněžních prostředků (výkaz cash flow),
- příloha k účetní závěrce,
- výroční zpráva.

Rozvaha a výkaz zisku a ztráty jsou účetní výkazy, jejichž struktura je závazně stanovena Ministerstvem financí ČR a jsou nezbytnou součástí účetní závěrky v soustavě podvojného účetnictví. (RŮČKOVÁ, 2010, s. 21)

2.3.1 Rozvaha

Rozvaha je účetní výkaz mající podobu písmene T.

Na **levé straně rozvahy** je zachyceno konkrétní složení majetku daného podniku, tj. všechna aktiva. Levá strana rozvahy se označuje jako strana debetní. Rozvaha člení aktiva podniku na dlouhodobá a oběžná.

Dlouhodobá aktiva jsou dále rozčleněna na:

- a) dlouhodobý hmotný majetek,
- b) dlouhodobý nehmotný majetek,

c) dlouhodobý finanční majetek.

ad a) Dlouhodobý hmotný majetek

Použitelnost dlouhodobého hmotného majetku je delší než jeden rok a jeho typickou vlastností je, že se nespotebovává najednou, ale postupně, ve formě odpisů, a svou hodnotu přenáší úměrně tomuto opotřebení do nákladů firmy. Je pořizován z hlediska zajištění běžné činnosti podniku. Patří sem například budovy, dopravní prostředky, samostatné movité věci. Do dlouhodobého hmotného majetku jsou však řazeny i pozemky, umělecká díla či sbírky, které se neodepisují, neboť se jedná o aktiva, která se v čase zhodnocují. (RŮČKOVÁ, 2010)

ad b) Dlouhodobý nehmotný majetek

Použitelnost dlouhodobého nehmotného majetku je rovněž delší než jeden rok. Nemá fyzickou podstatu a ekonomický prospěch z něj plynoucí je odvozen z různých práv, která jsou s ním spojena. Většinou se jedná o patenty, licence, ochranné známky, software². Za dlouhodobý nehmotný majetek se považuje bez ohledu na výši ocenění také goodwill³. (RŮČKOVÁ, 2010)

ad c) Dlouhodobý finanční majetek

Použitelnost dlouhodobého finančního majetku je, stejně jako u dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, delší než jeden rok. Představuje specifickou formu dlouhodobého uložení volných peněžních prostředků. Jedná se zejména o podílové cenné papíry a vklady v podnicích s rozhodujícím nebo podstatným vlivem, ale i nákupy uměleckých děl, předmětů z drahých kovů aj., nesmí však sloužit k vlastní podnikatelské činnosti. (GRÜNWALD, 2007, s. 8)

Oběžná aktiva, též označována jako krátkodobý majetek, jsou aktiva, která jsou spotřebována buď najednou, nebo ve lhůtě kratší než jeden rok.

² Programové vybavení počítače.

³ Kladný či záporný rozdíl mezi oceněním podniku nebo jeho části nabytého koupí, vkladem nebo oceněním majetku a závazků v rámci přeměn společností.

Do oběžných aktiv patří:

- a) zásoby,
- b) pohledávky,
- c) finanční majetek,
- d) ostatní aktiva.

ad a) Zásoby

Jejich charakteristickým rysem je, že se většinou jednorázově spotřebují. Představují suroviny, materiál, nedokončenou výrobu, polotovary vlastní výroby, výrobky. (GRÜNWALD, 2007, s. 9)

ad b) Pohledávky

V rozvaze se dělí podle doby splatnosti na krátkodobé (splatné do jednoho roku) a dlouhodobé (se splatností delší než jeden rok), což způsobuje určitou komplikaci, neboť jsou vykazovány v oběžném majetku, proto se např. při výpočtu ukazatelů likvidity z oběžných aktiv vyjímají! (GRÜNWALD, 2007, s. 9)

ad c) Finanční majetek

Zahrnuje peníze v hotovosti, účty v bankách a krátkodobých finanční majetek (tj. krátkodobé obchodovatelné cenné papíry, jež slouží ke krátkodobému uložení dočasně volných peněžních prostředků, které podnik v případě potřeby může velmi rychle přeměnit v hotové peníze). (GRÜNWALD, 2007)

ad d) Ostatní aktiva

Zachycují především zůstatky účtů časového rozlišení (příjmy a náklady příštích období) a dohadných účtů aktivních. (GRÜNWALD, 2007, s. 9)

Na **pravé straně rozvahy** se zachycují pasiva, která představují zdroje krytí majetku daného podniku. Pravá strana rozvahy se označuje jako strana kreditní. Rozvaha člení pasiva podniku na vlastní a cizí kapitál.

Vlastní kapitál vzniká tak, že jej podnik vytvoří svou vlastní činností, popř. jej do podniku vloží majitelé.

Součástí vlastního kapitálu je:

- a) základní kapitál,
- b) kapitálové fondy,
- c) fondy ze zisku,
- d) výsledek hospodaření minulých let,
- e) výsledek hospodaření běžného účetního období.

ad a) Základní kapitál

Představuje peněžní vyjádření souhrnu peněžních a nepeněžních vkladů společníků do dané společnosti. Vytváří se dle obchodního zákoníku a jeho výše se zapisuje do obchodního rejstříku. (RŮČKOVÁ, 2010)

ad b) Kapitálové fondy

Zahrnují vklady společníků nad rámec základního kapitálu tj. emisní ážio⁴, dary, dotace. (GRÜNWALD, 2007)

ad c) Fondy ze zisku

Jsou vytvořené z rozděleného zisku. Patří zde zákonný rezervní fond (slouží ke krytí zráta a k překonání nepříznivého průběhu hospodaření firmy), nedělitelný fond a ostatní fondy. (RŮČKOVÁ, 2010)

⁴ Rozdíl mezi vyšší prodejní cenou a jmenovitou hodnotou akcie při emisi.

ad d) Výsledek hospodaření minulých let

Část zisku po zdanění, která nebyla přidělena do fondů ani vyplacena v dividendách a převádí se do dalšího období. Může se jednat i o neuhrazenou ztrátu. (GRÜNWALD, 2007, s. 10)

ad e) Výsledek hospodaření běžného účetního období

Vykázaný zisk nebo ztráta uzavíraného účetního období, který je určený k rozdělení resp. k ponechání v podniku.

Cizí kapitál vzniká např. z dodavatelských závazků, zaměstnaneckých závazků, popř. z bankovních závazků atd. Představuje dluh společnosti, který musí být v různě dlouhém časovém horizontu uhrazen.

Cizí kapitál tvoří:

- a) rezervy,
- b) dlouhodobé závazky,
- c) krátkodobé závazky,
- d) bankovní úvěry a výpomoci.

ad a) Rezervy

Slouží ke krytí výdajů z dlouhodobě existujících rizik a z budoucích závazků. Člení se na rezervy zákonné (upravené zákonem o rezervách), které jsou zároveň daňově uznatelnou položkou nákladů, a rezervy ostatní, jejichž tvorba a užití je v pravomoci managementu podniku, které však nejsou daňově uznatelné. (GRÜNWALD, 2007, s. 10)

ad b) Dlouhodobé závazky

Mají lhůtu splatnosti delší než jeden rok. Zahrnují zejména emitované dluhopisy, dlouhodobé přijaté zálohy, dlouhodobé směnky k úhradě aj. (GRÜNWALD, 2007)

ad c) Krátkodobé závazky

Mají lhůtu splatnosti do jednoho roku. Zahrnují zejména závazky z obchodního styku, závazky k zaměstnancům a ke společníkům. (GRÜNWALD, 2007)

ad d) Bankovní úvěry a výpomoci

Představují závazek vůči bankám. Mohou být dlouhodobé (bankovní úvěry dlouhodobé) a krátkodobé (běžné bankovní úvěry a krátkodobé finanční výpomoci).

Základem pro sestavení rozvahy je bilanční rovnice, která vyjadřuje rovnost mezi aktivy a pasivy podniku.

$$\text{Bilanční rovnice rozvahy: } \sum \text{Aktiv} = \sum \text{Pasiv} \quad (2.1)$$

V rozvaze se za běžné účetní období uvádí výše aktiv podle jednotlivých položek neupravená o opravné položky a oprávky (tj. brutto), výše opravných položek a opravek k nim se vážícím (tj. korekce) a výše aktiv snižovaná o opravné položky a oprávky (tj. netto). Každá z položek rozvahy obsahuje též informaci o výši této položky uvedené za bezprostředně předcházející účetní období (tj. minulé účetní období). (businesscenter.cz, 2010)

Detailní struktura rozvahy, strany aktiv, viz příloha 1 a strany pasiv, viz příloha 2.

2.3.2 Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty podává přehled o nákladech, které podnik musel během určitého období vynaložit na svou činnost a o výnosech, kterých podnik dosáhl při prodeji svých výrobků, popř. služeb. Dále ukazuje (z rozdílu výnosů a nákladů) výsledek hospodaření daného podniku za určité období. (DLUHOŠOVÁ, 2008)

Zjednodušeně lze podstatu tohoto výkazu vyjádřit vztahem:

$$\text{Výnosy} - \text{náklady} = \text{výsledek hospodaření} \quad (2.2)$$

Náklady je možno definovat jako peněžní vyjádření spotřeby výrobních zdrojů. Se vznikem nákladů je spojen úbytek majetku podniku, který je vykázán v rozvaze. V praxi se náklady ve výkazu zisku a ztráty projeví jako spotřeba, opotřebení majetku a přírůstek závazků. (DLUHOŠOVÁ, 2008, s. 54)

Výnosy definujeme jako peněžní vyjádření výsledků plynoucích z provozování podniku a představují finanční částky, na které má podnik nárok z prodeje svého zboží a služeb. Výnosy zahrnují hodnotové navrácení spotřebovaného majetku a jeho přírůstek. (DLUHOŠOVÁ, 2008, s. 54)

Výsledek hospodaření se zde člení na:

- a) výsledek hospodaření z provozní činnosti,
- b) výsledek hospodaření z finanční činnosti,
- c) výsledek hospodaření z mimořádné činnosti.

ad a) Výsledek hospodaření z provozní činnosti

U převážné většiny podniků (výrobních, obchodních aj.) je určen ze základních a opakujících se činností podniku. U výrobního podniku je tvořen především tržbami za prodej vlastních výrobků a služeb, po odečtení nákladů podniku, tj. výrobní spotřeby (spotřeba materiálu, energie, služeb), osobních nákladů (tj. mzdy, odměny, zdravotní a sociální pojištění), daní a poplatků a odpisů. U obchodního podniku je tvořen především položkou obchodní marže, tedy rozdílem tržeb a nákladů na prodané zboží. (DLUHOŠOVÁ, 2008, s. 54)

Zjistíme jej porovnáním provozních nákladů (tyto náklady jsou v účetnictví zachyceny na nákladových účtech skupin 50x až 55x) a provozních výnosů (tyto výnosy jsou v účetnictví zaznamenány na výnosových účtech skupin 60x až 64x).

ad b) Výsledek hospodaření z finanční činnosti

Je výsledek, který souvisí se způsobem financování a s finančními operacemi podniku. (DLUHOŠOVÁ, 2008, s. 55)

Zjistíme jej porovnáním finančních nákladů (tyto náklady jsou v účetnictví zachyceny na nákladových účtech skupin 56x až 57x) a finančních výnosů (v účetnictví zachyceny na výnosových účtech skupiny 66x).

ad c) Výsledek hospodaření z mimořádné činnosti

Vyplývá z nepravdivých a neočekávaných operací podniku. Vzniká např. v důsledku změn způsobu oceňování majetku, mank a škod, přebytků na majetku u finančních účtů a finančních investic. (DLUHOŠOVÁ, 2008, s. 55)

Zjistíme jej porovnáním mimořádných nákladů (v účetnictví jsou mimořádné náklady zachyceny na nákladových účtech skupiny 58x) a mimořádných výnosů (v účetnictví jsou mimořádné výnosy zachyceny na výnosových účtech skupiny 68x).

Detailní struktura výkazu zisku a ztráty, viz příloha 3.

2.3.3 Výkaz o tvorbě a použití peněžních prostředků (výkaz cash flow)

Výkaz cash flow je výkazem peněžních toků, vyjadřující skutečný pohyb peněžních prostředků podniku, které souvisejí s jeho činností za určité období. Přičemž v podnikové praxi je peněžní tok důležitou veličinou, která vypovídá o schopnosti podniku generovat peníze. Celkový peněžní tok je výsledkem všech kladných a záporných peněžních toků za dané účetní období. Je roven rozdílu počátečního a koncového stavu peněžních prostředků z rozvahy, přičemž výkaz cash flow objasňuje vznik tohoto rozdílu. (MÁČE, 2006, s. 26)

Peněžní toky se uvádí v členění na: (GRÜNWARD, 2007, s. 46)

1. provozní činnost – základní výdělečná činnost podniku, která slouží základnímu podnikatelskému účelu. Peněžní toky z provozní činnosti jsou rozdílem mezi příjmy a výdaji spojenými s běžnou činností.
2. investiční činnost – pořízení a vyřazení dlouhodobého majetku z titulu prodeje, popř. činnost související s poskytováním úvěrů a půjček, které nejsou považovány za provozní činnost.
3. finanční činnost – vede ke změnám ve výši a struktuře vlastního kapitálu a dlouhodobých závazků.

Výhodou sestavování výkazu cash flow je, že není ovlivněn zvolenou metodou odpisování majetku, neboť při použití rovnoměrného a zrychleného odpisování účetní jednotka vykáže stejné peněžní toky. Další výhodou je fakt, že tento výkaz není zkreslován systémem a výší časového rozlišení – ovlivňuje zejména oblast nákladů a výnosů, ale nemusí mít vliv na peněžní toky. (RŮČKOVÁ, 2010, s. 36)

Detailní struktura výkazu cash flow, viz příloha 4.

2.3.4 Příloha k účetní závěrce

Příloha se sestavuje popisným způsobem nebo ve formě tabulek k zajištění přehlednosti a srozumitelnosti předkládaných informací. Účetní jednotky v příloze uvedou údaje, jimiž se vysvětlují a doplňují informace obsažené v rozvaze a výkazu zisku a ztráty. Příloha k účetní závěrce přispívá k objasnění skutečností, které výše uvedené výkazy nezahrnují. (business center.cz, 2012)

2.3.5 Výroční zpráva

Jejím účelem je uceleně, vyváženě a komplexně informovat o vývoji výkonnosti, činnosti a stávajícím hospodářském postavení daného podniku. Je komplexem veškerých výše uvedených výkazů a přílohy. Výčet povinného obsahu výroční zprávy vysvětluje § 21 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. (business center.cz, 2012)

3 Ukazatelé a metody finanční analýzy

Finanční analýzu podniku můžeme provádět pomocí mnoha různých metod. Mezi základní metody jejího provádění řadíme horizontální analýzu, vertikální analýzu, analýzu rozdílových ukazatelů, poměrovou analýzu a analýzu soustav ukazatelů.

3.1 Horizontální analýza

Horizontální analýza sleduje vývoj zkoumané veličiny v čase, nejčastěji ve vztahu k nějakému minulému účetnímu období. Vyjadřuje změnu určité položky v procentech nebo indexem. Představuje základní východisko analýzy účetních výkazů a slouží k prvotní orientaci v podnikovém hospodaření. (BusinessInfo.cz, 2009)

Vychází z rozvahy podniku, podnikového výkazu zisku a ztráty a podnikového cash flow. Porovnávání jednotlivých položek výkazů v čase se provádí po řádcích (tzn., tedy horizontálně), a proto mluvíme o horizontální analýze absolutních ukazatelů. Upozorňuje na problémové oblasti, které je třeba podrobit podrobnějšímu zkoumání. (BusinessInfo.cz, 2009)

Horizontální analýza hledá odpověď na dvě základní otázky:

- O kolik jednotek se změnila příslušná položka v čase? – tato otázka vyjadřuje absolutní změnu.
- O kolik procent se změnila příslušná položka v čase? – tato otázka vyjadřuje procentní změnu. (BusinessInfo.cz, 2009)

Nevýhodou horizontální analýzy je skutečnost, že změny zkoumaných položek pouze konstatuje, avšak neukazuje jejich příčiny. Upozorňuje na problémové oblasti, které je však potřeba podrobit dalšímu a hlavně hlubšímu rozboru. (BusinessInfo.cz, 2009)

Horizontální analýza se provádí tak, že se vypočte rozdíl hodnot z obou po sobě jdoucích let (tj. absolutní výše změny, což je hodnota běžného roku minus hodnota roku předcházejícího). Výsledná hodnota je vyjádřena procentem k hodnotě výchozího roku. (BusinessInfo.cz, 2009)

Samostatný výpočet se provádí podle následujícího vztahu:

$$\text{Relativní změna} = \frac{\Delta U_t}{\Delta U_{t-1}} \quad (3.1)$$

kde: ΔU_t hodnota ukazatele v roce t,

ΔU_{t-1} hodnota ukazatele v roce t – 1.

3.2 Vertikální analýza

Cílem vertikální analýzy je především rozbor minulého vývoje finanční situace a jeho příčin a učinit závěry o finančních vyhlídkách do budoucnosti daného podniku. Pracuje s účetními výkazy v jednotlivých letech metodou shora dolů, proto se označuje jako vertikální. (BusinessInfo.cz, 2009)

V rámci této analýzy jde o poměření jednotlivých položek základních účetních výkazů k celkové sumě aktiv či pasiv. Aplikace této metody usnadňuje srovnatelnost účetních výkazů s předchozím obdobím a také ulehčuje komparaci analyzovaného podniku s jinými firmami v tomtéž oboru podnikání. Posuzuje přitom strukturu aktiv i pasiv. Struktura aktiv má za úkol informovat o tom, do čeho firma investovala svěřený kapitál. Struktura pasiv nám ukazuje, z jakých zdrojů byl majetek pořízen. (RŮČKOVÁ, 2010, s. 44)

Stejně jako u horizontální analýzy je nevýhodou vertikální analýzy to, že změny pouze konstatuje, avšak neukazuje jejich příčiny. Upozorňuje však na problémové oblasti, které je potřeba podrobit dalšímu a hlavně hlubšímu rozboru. (BusinessInfo.cz, 2009)

Výpočet této analýzy se provádí podle následujícího vztahu:

$$\text{Podíl na celku} = \frac{U_i}{\sum U_i} \quad (3.2)$$

kde: U_i hodnota dílčího ukazatele,

$\sum U_i$ hodnota dílčích ukazatelů celkem.

3.3 Analýza rozdílových ukazatelů

Rozdílové ukazatele slouží k analýze a řízení finanční situace podniku s orientací na jeho likviditu. (KNÁPKOVÁ, 2010, s. 81)

Tyto ukazatele se používají především k analýze a řízení likvidity podniku. Mezi rozdílové ukazatele patří čistý pracovní kapitál, čisté pohotové prostředky a čistý peněžní majetek. (ManagementMania.com, 2011)

3.3.1 Čistý pracovní kapitál

Čistý pracovní kapitál představuje část oběžného majetku, která se během roku přemění v pohotové peněžní prostředky a po splacení krátkodobých závazků může být použita k uskutečnění podnikových záměrů. Představuje tedy část oběžného majetku, která je finančně kryta dlouhodobými zdroji. (DLUHOŠOVÁ, 2008, s. 81)

Zároveň je čistý pracovní kapitál (dále jen ČPK) významným měřítkem platební schopnosti podniku. Čím vyšší je jeho hodnota, tím větší by měla být schopnost daného podniku hradit své finanční závazky. Pokud tento ukazatel nabývá záporných hodnot, jedná se o tzv. nekrytý dluh⁵. (BusinessInfo.cz, 2009)

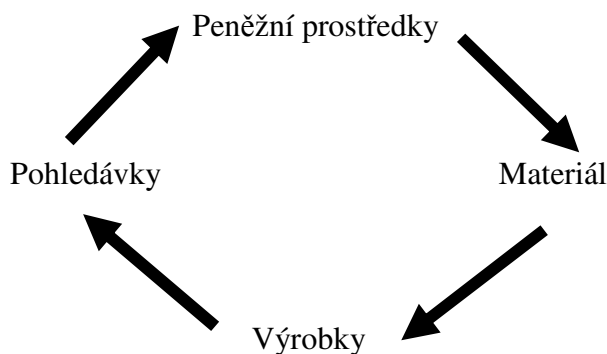
Vypočítáme jej jako rozdíl mezi oběžnými aktivy (bez dlouhodobých pohledávek) a krátkodobými závazky (dluhy), dle následujícího vztahu: (BusinessInfo.cz, 2009)

$$\text{ČPK} = \text{oběžná aktiva} - \text{krátkodobá pasiva (dluhy)} \quad (3.3)$$

⁵ Představuje situaci, kdy je v podniku přebytek krátkodobého cizího kapitálu nad oběžným majetkem.

Koloběh čistého pracovního kapitálu lze zobrazit následovně:

Obrázek 3.1: Koloběh čistého pracovního kapitálu

Zdroj: Vlastní zpracování.

3.3.2 Čisté pohotové prostředky

Čisté pohotové prostředky (dále jen ČPP) vypočítáme jako rozdíl mezi pohotovými peněžními prostředky a okamžitě splatnými závazky⁶. Pohotovými peněžními prostředky jsou myšleny peněžní prostředky v hotovosti a peněžní prostředky uložené na běžných účtech. Někdy zde můžeme zahrnout i například směnky, šeky či krátkodobé cenné papíry, protože jsou snadno převoditelné na hotové peníze. (BusinessInfo.cz, 2009)

$$\text{ČPP} = \text{pohotové peněžní prostředky} - \text{okamžitě splatné závazky} \quad (3.4)$$

3.3.3 Čistý peněžní majetek

Čistý peněžní majetek (dále jen ČPM) je určitý kompromis mezi čistým pracovním kapitálem a čistými pohotovými prostředky. Vedle pohotových prostředků a jejich ekvivalentů⁷ zahrnuje do oběžných aktiv i krátkodobé vymahatelné pohledávky. (BusinessInfo.cz, 2009)

$$\text{ČPM} = \text{oběžná aktiva} - \text{zásoby} - \text{nelikvidní pohledávky} - \text{krátkodobá pasiva} \quad (3.5)$$

⁶ Okamžitě splatným závazkem je závazek, u něhož již nastala doba splatnosti, ale přesto není stále zaplacen. Do okamžitě splatných závazků patří nejen závazky z obchodních vztahů, ale všechny druhy závazků (např. nevyplacené mzdy, nezaplacené daně, atd.).

⁷ Např. šeky, ceniny, atd.

3.4 Poměrová analýza

Poměrová analýza je jádrem celé finanční analýzy. Obecně se poměrové ukazatele vypočítají jako podíl jedné položky jinou položkou uvedenou v účetních výkazech. (BusinessInfo.cz, 2009)

Výhoda poměrových ukazatelů spočívá v relativním vyjádření, což znamená, že lze poměřovat různé podniky mezi sebou a pokud existují určitá průměrná data za dané odvětví, potom lze zjistit, jak je na tom daný podnik vzhledem k průměru za dané odvětví. (Upswing.cz, 2010)

Naproti tomu, finanční poměrové ukazatele mají i řadu nevýhod, které je třeba mít na paměti. Jejich výše je například u zásob závislá na oceňovacích metodách (FIFO vs. průměrné pořizovací ceny), u majetku např. na rychlosti odepisování apod. (Upswing.cz, 2010)

Mezi základní ukazatele poměrové analýzy patří: (DLUHOŠOVÁ, 2008)

- ukazatele rentability,
- ukazatele likvidity,
- ukazatele finanční stability a zadluženosti,
- ukazatele aktivity,
- ukazatele kapitálového trhu.

3.4.1 Ukazatele rentability

Ukazatele rentability slouží k hodnocení celkové efektivnosti dané činnosti. O tyto ukazatele se budou nejvíce zajímat akcionáři a potenciální investoři. Ukazatele rentability by měly v čase růst. (RŮČKOVÁ, 2010, s. 51)

Mezi základní ukazatele rentability patří:

- a) rentabilita aktiv,
- b) rentabilita vlastního kapitálu,

- c) rentabilita dlouhodobých zdrojů,
- d) rentabilita tržeb,
- e) rentabilita nákladů.

ad a) Rentabilita aktiv (ROA – Return on Assets)

Říká, kolik procent přinese každá koruna investovaná do aktiv podniku. Trend ukazatele ROA by měl být v čase rostoucí.

$$ROA = \frac{EBIT}{A} \cdot 100 [\%] \quad (3.6)$$

kde: EBIT zisk před úroky a zdaněním,
A aktiva celkem.

ad b) Rentabilita vlastního kapitálu (ROE – Return on Equity)

Říká, jaká je míra zhodnocení vlastního kapitálu. Trend ukazatele ROE by měl být v čase rostoucí.

$$ROE = \frac{EAT}{VK} \cdot 100 [\%] \quad (3.7)$$

kde: EAT čistý zisk,
VK vlastní kapitál.

ad c) Rentabilita dlouhodobých zdrojů (ROCE – Return on Capital Employed)

Měří efektivnost a výnosnost dlouhodobých podnikových investic. Trend ukazatele ROCE by měl být v čase rovněž rostoucí.

$$ROCE = \frac{EBIT}{VK + DCZ} \quad (3.8)$$

kde: DCZ dlouhodobé cizí zdroje.

ad d) Rentabilita tržeb (ROS – Return on Sale)

Říká, kolik zisku je schováno v jedné koruně tržeb. Trend ukazatele ROS by měl být v čase rostoucí.

$$ROS = \frac{EBIT}{T} \cdot 100 [\%] \quad (3.9)$$

kde: T tržby.

ad e) Rentabilita nákladů (ROC – Return on Costs)

Říká, kolik může jedna koruna nákladů vytvořit zisku. Trend ukazatele ROC by měl být v čase rostoucí.

$$ROC = \frac{EBIT}{N} \quad (3.10)$$

kde: N náklady.

3.4.2 Ukazatele likvidity

Ukazatele likvidity měří schopnost daného podniku hradit jeho krátkodobé závazky a získat dostatek prostředků na provedení potřebných plateb. Likvidita tedy závisí na tom, jak rychle je podnik schopen inkasovat své pohledávky, zda má prodejné výrobky, zda je v případě potřeby schopen prodat své zásoby apod. Obecně poměrujeme nejlikvidnější složky majetku s nejdříve splatnými závazky podniku. (DLUHOŠOVÁ, 2008)

Můžeme říci, že ukazatele likvidity mají obecný tvar podílu toho, čím je možno platit k tomu, co je nutno platit. (RŮČKOVÁ, 2010, s. 49)

Používají se tři základní ukazatele:

- a) běžná likvidita,
- b) pohotová likvidita,

c) okamžitá likvidita.

ad a) Běžná likvidita

Říká, kolik na jednu korunu krátkodobých závazků připadá majetku, který je ve formě peněžních prostředků nebo majetku, který je snadno převoditelný na tyto peněžní prostředky. Optimální hodnota by se měla pohybovat v intervalu $<1,5 - 2,5>$. Trend ukazatele běžné likvidity by měl být v čase stabilní. Nejdůležitější je srovnání s podniky s obdobným charakterem činnosti, či s průměrem za odvětví.

Nevýhodou ukazatele běžné likvidity je, že je ovlivněn způsoby ocenění zásob (metoda průměrných nákladů, FIFO apod.). Další nevýhoda spočívá v tom, že není zohledněna struktura oběžných aktiv z hlediska jejich likvidity a struktura krátkodobých závazků z hlediska jejich splatnosti. Výše ukazatele je rovněž ovlivněna odložením některých nákupů. (DLUHOŠOVÁ, 2008)

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{OA}{KZ} \quad (3.11)$$

kde: OA oběžná aktiva,

KZ..... krátkodobé závazky.

ad b) Pohotová likvidita

Vyjadřuje, jaká část krátkodobých závazků je krytá pouze finančním majetkem. Rozdíl oproti běžné likviditě tedy spočívá v tom, že z oběžných aktiv zde vyjmeeme zásoby, které jsou nejméně likvidní. Optimální hodnota by se měla pohybovat v intervalu $<1 - 1,5>$. Ukazatel pohotové likvidity by měl mít v čase rostoucí trend.

Výše ukazatele závisí na typu činnosti podniku, odvětví, do něhož je zařazen, na strategii podniku v oblasti finančního hospodaření apod. (DLUHOŠOVÁ, 2008, s. 80)

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{OA-Z}{KZ} \quad (3.12)$$

kde: Z..... zásoby.

ad c) Okamžitá likvidita

Ukazuje hotovost, která připadá na jednu korunu tržeb. Optimální hodnota by zde měla být < 1.

Růst tohoto ukazatele je pozitivní v případě pravidelného splácení pohledávek od odběratelů. Jestli je však větší množství pohledávek nedobytných nebo s velmi dlouhou dobou po lhůtě splatnosti, je lépe, když se ukazatel snižuje. (DLUHOŠOVÁ, 2008)

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{P}{KZ} \quad (3.13)$$

kde: P peněžní prostředky.

3.4.3 Ukazatele finanční stability a zadluženosti

Finanční stabilita daného podniku je charakterizována strukturou zdrojů financování. Finanční stabilitu je možno hodnotit na základě analýzy vztahu podnikových aktiv a zdrojů jejich krytí (tj. pasiv). (DLUHOŠOVÁ, 2008, s. 72)

Mezi základní ukazatele finanční stability a zadluženosti patří:

- a) finanční samostatnost,
- b) celková zadluženost,
- c) finanční páka,
- d) úrokové krytí,
- e) úvěrové zatížení.

ad a) Finanční samostatnost

Říká, jaká část celkových aktiv podniku je financována vlastním kapitálem. Růst ukazatele finanční samostatnosti znamená upevňování finanční stability. Ovšem příliš vysoká hodnota ukazatele může vést k poklesu výnosnosti vložených prostředků.

$$\text{Finanční samostatnost} = \frac{VK}{A} \cdot 100 [\%] \quad (3.14)$$

ad b) Celková zadluženost

Je ukazatelem podílu cizího kapitálu na aktivech, který říká, jaká část celkových podnikových aktiv je financována z cizího kapitálu. Čím vyšší je hodnota tohoto ukazatele, tím vyšší je riziko věřitelů. Ukazatel celkové zadluženosti by měl mít v čase klesající trend.

$$\text{Celková zadluženost} = \frac{CK}{A} \cdot 100 [\%] \quad (3.15)$$

kde: CK..... cizí kapitál.

ad c) Finanční páka

Tento ukazatel říká, kolik aktiv podniku připadá na jednu korunu vlastního kapitálu. Ukazatel finanční páky by měl mít v čase stabilní trend.

$$\text{Finanční páka} = \frac{A}{VK} \quad (3.16)$$

ad d) Úrokové krytí

Ukazatel úrokového krytí říká, kolikrát je výsledek hospodaření podniku vyšší než nákladové úroky. Čím vyšší hodnota, tím je to pro podnik lepší. Trend vývoje v čase by měl být tedy rostoucí.

$$\text{Úrokové krytí} = \frac{EBIT}{I} \quad (3.17)$$

kde: I..... úroky.

ad e) Úvěrové zatížení

Ukazatel úvěrového zatížení říká, kolik procent ze zisku před úroky a daněmi je odčerpáno ve formě nákladových úroků. Zde platí, že čím nižší je tato hodnota, tím je to pro daný podnik lepší.

$$\text{Úvěrové zatížení} = \frac{I}{\text{EBIT}} \cdot 100 [\%] \quad (3.18)$$

3.4.4 Ukazatele aktivity

Jako ukazatele aktivity jsou souhrnně nazývány ukazatele relativní vázanosti kapitálu v různých formách aktiv, jak krátkodobých tak dlouhodobých. (DLUHOŠOVÁ, 2008, s. 83)

Mezi základní ukazatele aktivity patří:

- a) doba obratu,
- b) rychlost obratu (resp. počet obrátek).

ad a) Doba obratu

Obecně je vyžadováno, aby její hodnota byla co nejnižší. Vyjadřuje se ve dnech. Lze spočítat např. dobu obratu pohledávek nebo zásob.

- **doba obratu pohledávek** – říká, kolik dnů uběhne od okamžiku vystavení faktury do okamžiku její úhrady odběratelem. Trend doby obratu pohledávek by měl být v čase klesající.

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \frac{\text{Pohledávky}}{\text{Tržby}} \cdot 360 \quad (3.19)$$

- **doba obratu zásob** – říká, kolik dní uplyne od okamžiku, kdy nám zásoby přijdou na sklad až do doby, než je spotřebujeme. Trend doby obratu zásob by měl být v čase klesající.

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{\text{Zásoby}}{\text{Tržby}} \cdot 360 \quad (3.20)$$

ad b) Rychlost obratu

Obecně čím je hodnota tohoto ukazatele vyšší, tím je to pro podnik lepší. Lze spočítat např. rychlost obratu pohledávek nebo zásob.

- **rychlost obratu pohledávek** – říká, kolikrát jsou pohledávky přeměněny v peněžní prostředky plynoucí z tržeb. (KALOUDA, 2009, s. 143)

$$\text{Rychlost obratu pohledávek} = \frac{\text{Tržby}}{\text{Pohledávky}} \quad (3.21)$$

- **rychlost obratu zásob** – říká, kolikrát se zásoby přemění v ostatní formy oběžného majetku až po finální produkci a její prodej, z něhož vyplynou tržby. (RŮČKOVÁ, 2010, s. 60)

$$\text{Rychlost obratu zásob} = \frac{\text{Tržby}}{\text{Zásoby}} \quad (3.22)$$

3.4.5 Ukazatele kapitálového trhu

Tyto ukazatele mohou využít jen podniky s veřejně obchodovatelnými cennými papíry.

Mezi základní ukazatele kapitálového trhu patří:

- a) ukazatel čistého zisku na akcii,
- b) ukazatel relativního ocenění akcií,
- c) dividendový výnos.

ad a) Ukazatel čistého zisku na akcii

Říká, jaká by byla případná dividend na akcii, kdyby celý zisk připadl na výplatu dividend. Trend ukazatele čistého zisku na akcii by měl být v čase rostoucí.

$$EPS = \frac{EAT}{\text{Počet akcií}} \quad (3.23)$$

kde: EPS čistý zisk na akcii.

ad b) Ukazatel relativního ocenění akcií

Říká, kolik stojí jedna koruna čistého zisku daného podniku. Pokud bude hodnota nízká nebo bude klesat, znamená to, že jsou akcie podhodnocené (tj. trh ještě neoceníl potenciál podniku). Trend ukazatele relativního ocenění akcií by měl být v čase rostoucí.

$$P/E = \frac{\text{Tržní cena}}{EAT} \quad (3.24)$$

kde: P/E ukazatel relativního ocenění akcií.

ad c) Dividendový výnos

Označuje procentní zhodnocení investice akcionáře. Při zvýšení tržní ceny a nezvýšení dividendy, se stává akcie pro investora méně atraktivní a hůře prodejná. Trend ukazatele dividendového výnosu by měl být v čase rostoucí. (ManagementMania.cz, 2011)

$$\text{Dividendový výnos} = \frac{\text{Dividendy}}{\text{Tržní cena}} \cdot 100 [\%] \quad (3.25)$$

3.5 Analýza soustav ukazatelů

Rozlišujeme následující soustavy ukazatelů:

- pyramidové soustavy,

- bankrotní modely,
- bonitní modely.

3.5.1 Pyramidové soustavy ukazatelů

Pyramidová analýza je nazývána podle tvaru uspořádání ukazatelů do tvaru pyramidy. V rámci pyramidového rozkladu jde o rozložení vrcholového ukazatele na jednotlivé dílčí ukazatele, přičemž vrcholový ukazatel by měl vyjadřovat základní cíl účetní jednotky. Nejčastěji bývají rozkládány ukazatele rentability celkového kapitálu (ROA) a ukazatel rentability vlastního kapitálu (ROE). Hlavním smyslem tohoto rozkladu je kvantifikovat vlivy změn dílčích (analytických) ukazatelů na změnu ukazatele vrcholového (syntetického). Systém ukazatelů v pyramidě je kombinací multiplikativních⁸ a aditivních⁹ vazeb. Nejznámějším pyramidovým rozkladem je Du Pontův rozklad¹⁰. (STROUHAL, 2006, s. 60)

Rentabilita je vrcholový, komplexní, syntetický ukazatel efektivnosti podniku, do kterého se promítá mnoho vlivů. Proto, má-li finanční analytik vyjádřit úsudek o perspektivách finančního zdraví podniku, nevystačí se zjištěním souhrnného ukazatele rentability, ale zajímá se o faktory, které se na jejím utváření a změnách podílely. Velký důraz je kladen na meziroční změny ukazatelů rentability, dílčí vlivy a základní faktory, které jej způsobily, což zjistíme z dalšího rozkladu těchto ukazatelů. (GRÜNWALD, 2007, s. 36)

Du Pontův rozklad ukazatele rentability vlastního kapitálu, viz příloha 5.

3.5.2 Bankrotní modely

Mají informovat uživatele o tom, zda daný podnik může v blízké době zbankrotovat. Vychází se z faktu, že každý podnik, který je ohrožen bankrotem, již určitý čas před touto událostí vykazuje znaky, které jsou pro bankrot typické. K těm nejčastějším znakům patří

⁸ Tzn., že mezi vysvětlujícími ukazateli je znaménko \cdot nebo \div . Obecný tvar: $x = a_1 \cdot a_2 \cdot \dots \cdot a_n$. Např. $ROE = \frac{\text{Čistý zisk}}{\text{Tržby}} \cdot \frac{\text{Tržby}}{\text{Aktiva celkem}} \cdot \frac{\text{Aktiva celkem}}{\text{Vlastní kapitál}}$

⁹ Tzn., že mezi vysvětlujícími ukazateli je znaménko $+$ nebo $-$. Obecný tvar: $x = a_1 + a_2 + \dots + a_n$. Např. $\frac{\text{Zisk před úroky a zdaněním}}{\text{Tržby}} = \frac{\text{Čistý zisk}}{\text{Tržby}} + \frac{\text{Daň}}{\text{Tržby}} + \frac{\text{Úroky}}{\text{Tržby}}$

¹⁰ Název je odvozen dle stejnojmenné nadnárodní chemické společnosti Du Pont de Nemours, ve které byl tento rozklad poprvé použit.

problémy s běžnou likviditou, s výší čistého pracovního kapitálu nebo například s rentabilitou celkového vloženého kapitálu. (RŮČKOVÁ, 2010)

Mezi bankrotní modely patří:

- a) Altmanův model (tzv. Z-score),
- b) Tafflerův model,
- c) Model IN – Index důvěryhodnosti.

ad a) Altmanův model (tzv. Z-score)

Jedná se o bankrotní model, který je založený na poměrových ukazatelích. Poprvé byl použit v roce 1968. Cílem Altmanova modelu je vyjádřit finanční situaci podniku pomocí jediné hodnoty, která říká, s jakou pravděpodobností se podnik dostane do bankrotního stavu. Altmanovy modely využívají k predikci bankrotu skupinu 66 výrobních podniků rovnoměrně rozdělených na bankrotující a nebankrotující. Tento výpočet je určen jako součet hodnot pěti běžných poměrových ukazatelů, jimž je přiřazena různá váha. Výsledkem je model pro společnosti kótované na kapitálovém trhu:

$$Z = 1,2X_1 + 1,4X_2 + 3,3X_3 + 0,6X_4 + 1,0X_5 \quad (3.26)$$

kde: X_1 = pracovní kapitál/aktiva celkem,

X_2 = nerozdělený zisk/aktiva celkem,

X_3 = zisk před úroky a daněmi/aktiva celkem,

X_4 = tržní cena akcií/dluhy celkem,

X_5 = tržby celkem/aktiva celkem.

Je-li hodnota vypočítaného indexu vyšší jak 2,99, jedná se o podnik, který má minimální pravděpodobnost bankrotu. Pokud je hodnota v rozmezí 1,81 - 2,99 jedná se o šedou zónu, což nám říká, že podnik nemůžeme jednoznačně určit za úspěšný, ale stejně tak jej nemůžeme hodnotit jako podnik s problémy. Hodnota nižší než 1,81 naznačuje poměrně výrazné finanční problémy a tedy i možnost bankrotu. (RŮČKOVÁ, 2010)

Pro ostatní společnosti platí model:

$$Z = 0,72X_1 + 0,85X_2 + 3,11X_3 + 0,42X_4 + 1,00X_5 \quad (3.27)$$

kde: X_1 = pracovní kapitál/aktiva celkem,

X_2 = nerozdělený zisk/aktiva celkem,

X_3 = zisk před úroky a daněmi/aktiva celkem,

X_4 = základní kapitál/dluhy celkem,

X_5 = tržby celkem/aktiva celkem.

Je-li hodnota vypočítaného indexu vyšší než 2,9, jedná se o podnik, který se nachází v pásmu prosperity, což signalizuje, že jeho pravděpodobnost bankrotu je minimální. Pokud je hodnota v rozmezí 1,2 – 2,9 znamená to, že je podnik v tzv. šedé zóně, což lze vysvětlit tak, že podnik nemůžeme jednoznačně určit za úspěšný, ale zároveň jej nemůžeme hodnotit jako podnik problémový. Je-li výsledná hodnota nižší než 1,2 znamená to, že se podnik nachází v pásmu bankrotu, což značí poměrně výrazné finanční problémy a s tím související možnost bankrotu.

Mimořádná oblíbenost tohoto bankrotního modelu v podmínkách České republiky vychází pravděpodobně z jednoduchosti jeho výpočtu. Nicméně je možné konstatovat, že jej můžeme použít s úspěchem pouze u firem střední velikosti, protože velké podniky v našich podmínkách bankrotují zřídka a malé neposkytují dostatek informací k provedení takovéto analýzy. (RŮČKOVÁ, 2010).

ad b) Tafflerův model

Další model, který sleduje možnost bankrotu podniku je Tafflerův model, který byl poprvé publikován v roce 1977. Svou konstrukcí je podobný Altmanovu modelu. Na rozdíl od Altmana však Taffler klade větší důraz na likviditu. Jeho model má následující tvar:

$$Z = 0,53X_1 + 0,13X_2 + 0,18X_3 + 0,16X_4 \quad (3.28)$$

kde: X_1 = zisk před zdaněním/krátkodobé závazky,

X_2 = oběžná aktiva/cizí kapitál,

X_3 = krátkodobé závazky/aktiva celkem,

X_4 = tržby celkem/aktiva celkem.

Je-li vypočítaná hodnota nižší než nula, znamená to pro daný podnik velkou pravděpodobnost bankrotu. Výsledek vyšší jak nula poukazuje na malou pravděpodobnost bankrotu daného podniku.

ad c) Model IN – Index důvěryhodnosti

Tento index byl vytvořen manžely Inkou a Ivanem Neumaierovými a jeho snahou je vyhodnotit finanční zdraví českých firem v českém prostředí.

Existují 3 varianty tohoto modelu:

- věřitelský model IN95,
- vlastnický model IN99,
- IN01.

Věřitelský model IN95

Tento model byl sestaven v roce 1995 na základě souboru 1000 českých podniků a je stejně jako Altmanův model vyjádřen rovnicí, v níž jsou zařazeny poměrové ukazatele zadluženosti, rentability, likvidity a aktivity. Každému z těchto ukazatelů je přiřazena váha, která je váženým průměrem hodnot tohoto ukazatele v odvětví. Z toho vyplývá, že IN95 přihlíží ke specifickým jednotlivých odvětví více, než Altmanův model. (RŮČKOVÁ, 2010)

Věřitelský model má následující tvar:

$$IN95 = V_1 \cdot \frac{A}{CZ} + V_2 \cdot \frac{EBIT}{U} + V_3 \cdot \frac{EBIT}{A} + V_4 \cdot \frac{T}{A} + V_5 \cdot \frac{OA}{KZ + KBU} + V_6 \cdot \frac{ZPL}{T} \quad (3.29)$$

kde: V_1 až V_6 váhy pro jednotlivá odvětví (viz příloha 6),

U nákladové úroky,

KBU krátkodobé bankovní úvěry,

ZPL..... závazky po lhůtě splatnosti.

Je-li index IN95 vyšší než 2, pak se jedná o podnik s dobrým finančním zdravím. Nachází-li se index IN95 v rozmezí 1 – 2, jde o podnik s nevyhraněnými výsledky a s potenciálními problémy. Naopak jsou-li hodnoty indexu IN95 vyšší než 1, je velmi pravděpodobné, že se podnik ocitne v existenčních problémech. (RŮČKOVÁ, 2010).

Vlastnický model IN99

O čtyři roky později, tj. v roce 1999 vznikl vlastnický model IN99, který na rozdíl od věřitelského modelu (IN95) respektuje fakt, že z investorského hlediska není primární obor podnikání, ale schopnost nakládat se svěřenými finančními prostředky. Váhy v něm jsou tedy identické pro všechny firmy napříč obory podnikání. (RŮČKOVÁ, 2010)

Vlastnický model má následující tvar:

$$IN99 = -0,017 \cdot \frac{CZ}{A} + 4,573 \cdot \frac{EBIT}{A} + 0,481 \cdot \frac{V}{A} + 0,015 \cdot \frac{OA}{KZ+KBU} \quad (3.30)$$

kde: V..... výnosy.

Je-li vypočtená hodnota indexu IN99 vyšší nebo rovna hodnotě 2,07, znamená to, že daný podnik je zdravý. Pokud je vypočtená hodnota v rozmezí od 0,684 do 2,07 znamená to pro podnik potenciální problémy. Hodnota menší nebo rovna 0,684 je projevem finanční neduživosti¹¹. (RŮČKOVÁ, 2010)

Oba indexy je z hlediska co nejobjektivnějšího náhledu potřeba hodnotit v kontextu. Možné varianty výsledků jsou uvedeny v tabulce 3.1.

Tabulka 3.1: Možné varianty výsledků obou indexů

	IN95 věřitelský	IN99 vlastnický
1.	dobrý	dobrý
2.	dobrý	špatný
3.	špatný	dobrý

¹¹ Finanční nedostatečnost. Podniku hrozí existenční problémy.

	IN95 věřitelský	IN99 vlastnický
4.	špatný	špatný

Zdroj: RŮČKOVÁ, 2010, s. 75.

První varianta je optimální. Signalizuje, že podniku se daří správně nakládat se svěřenými prostředky jak z hlediska věřitele, kterému nepřináší zvýšené riziko, tak z hlediska investora, kterému zajišťuje zhodnocení finančních prostředků.

Druhá varianta je nepříznivá z pozice investora, kterému signalizuje horší schopnost managementu vhodně umisťovat finanční prostředky, které jsou mu svěřovány. (RŮČKOVÁ, 2010, s. 75)

Třetí varianta je výhodná pro investora, ale nevýhodná pro věřitele. Spolu s růstem rizikovosti firmy se bude snižovat rentabilita vlastního kapitálu při zvyšování zadluženosti, bude se tím omezovat další možné financování z cizích zdrojů. (RŮČKOVÁ, 2010)

Čtvrtá varianta je zcela nejhorší, protože management nevytváří dostatečné efekty ani pro jednu cílovou skupinu. (RŮČKOVÁ, 2010, s. 76)

IN01

Tento model zkonstruovali manželé Neumaierovi roku 2002 proto, že oba výše uvedené modely (IN95 a IN99) zkoumají firmu z jiné stránky. IN01 spojuje oba předchozí indexy.

IN01 má následující tvar:

$$IN01 = 0,13 \cdot \frac{A}{CZ} + 0,04 \cdot \frac{EBIT}{U} + 3,92 \cdot \frac{EBIT}{A} + 0,21 \cdot \frac{V}{A} + 0,09 \cdot \frac{OA}{KZ + KBV} \quad (3.31)$$

Pokud je hodnota indexu vyšší jak 1,77, znamená to, že podnik vytváří hodnotu. Hodnoty indexu menší než 0,75 ukazují, že podnik míří k bankrotu. Hodnoty v rozmezí od 0,75 do 1,77 jsou v šedé zóně, což znamená, že podniky sice netvoří hodnotu, ale zároveň nebankrotují. (RŮČKOVÁ, 2010)

3.5.3 Bonitní modely

Bonitní modely odrážejí míru kvality podniku podle jeho výkonnosti. Cílem těchto modelů je určit, zda daný podnik patří mezi „dobré či špatné“ podniky. Z toho vyplývá, že musí poskytovat srovnání s dalšími konkurenčními podniky. Nejznámějším a v této kapitole vysvětleným bonitním model je Kralickův Quick - test.

Tento test je založen na čtyřech ukazatelích, podle jejichž výsledných hodnot se přidělují podniku body. K těmto vybraným ukazatelům patří kvóta vlastního kapitálu, doba splácení dluhu z cash flow, rentabilita tržeb a rentabilita aktiv. Výsledná známka se určí jako prostý aritmetický průměr bodů za jednotlivé ukazatele.

$$X1 = \frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Aktiva celkem}}$$

0,3 a více	4 body
0,2 až 0,3	3 body
0,1 až 0,2	2 body
0,0 až 0,1	1 bod
0,0 a méně	0 bodů

$$X2 = \frac{\text{Dluhy} - \text{peněžní prostředky}}{\text{Provozní CF}}$$

3 a méně	4 body
3 až 5	3 body
5 až 12	2 body
12 až 30	1 bod
30 a více	0 bodů

$$X2 = \frac{\text{Zisk před daněmi a úroky}}{\text{Aktiva celkem}}$$

0,15 a více	4 body
0,12 až 0,15	3 body
0,08 až 0,12	2 body
0,00 až 0,08	1 bod
0,00 a méně	0 bodů

$$X4 = \frac{\text{Provozní CF}}{\text{Provozní výnosy}}$$

0,1 a více	4 body
0,08 až 0,1	3 body
0,05 až 0,08	2 body
0,00 až 0,05	1 bod
0,00 a méně	0 bodů

Zdroj: DLUHOŠOVÁ, 2008.

Pokud získá analyzovaný podnik více než 3 body, je považován za velmi dobrý. Je-li výsledná hodnota menší než 1, podnik se nachází ve špatné finanční situaci. (DLUHOŠOVÁ, 2008)

4 Zhodnocení finanční situace vybraného individuálního podnikatele

Tato kapitola se zabývá zhodnocením finanční situace vybraného individuálního podnikatele, kterým je pan Pavel Kolarovček.

4.1 Charakteristika vybraného individuálního podnikatele

V následujícím textu bude analyzována finanční situace níže uvedeného individuálního podnikatele.

Jméno a příjmení: Pavel Kolarovček

Sídlo provozovny: Hašlerova 28, 793 95 MĚSTO ALBRECHTICE

IČ: 16640527

Datum zahájení podnikání: 25. srpna 1992

Historie

Pan Pavel Kolarovček zahájil svou podnikatelskou činnost dne 25. srpna 1992 v Městě Albrechticích, v malé dílně. Během let rozšířil nejen svou dílnu, ale také nabízí své služby i v okolních městech, jako například v Bruntále, Opavě či ve Vrbně pod Pradědem.

Předmětem podnikání je oprava obuvi. Vyrábí také pracovní obuv na zakázku. Dále se specializuje na prodej tkaniček.

Výroba pracovní obuvi má v rámci činnosti pana Kolarovčeka osvědčené postupy, které jsou zárukou kvalitní práce a spokojenosti všech zákazníků.

Při zakládání podnikání si podnikatel dal za cíl poskytnout zákazníkům kvalitní služby v oblasti výroby a opravy obuvi a především vytvoření dobrého jména na základě špičkové kvality jeho práce. Můžeme říci, že za dobu svého podnikání se tyto cíle daří naplňovat.

4.2 Horizontální analýza

Tato kapitola je zaměřena na horizontální analýzu rozvahy a výkazu zisku a ztráty. Je rozdělena do tří částí. První část se skládá z horizontální analýzy aktiv, druhá z horizontální analýzy pasiv a třetí z horizontální analýzy výkazu zisku a ztráty vybraného individuálního podnikatele. Cílem této kapitoly je zjistit, jaký byl vývoj celkových aktiv, pasiv, nákladů a výnosů ve sledovaném období, tj. v letech 2008 až 2010.

4.2.1 Horizontální analýza aktiv

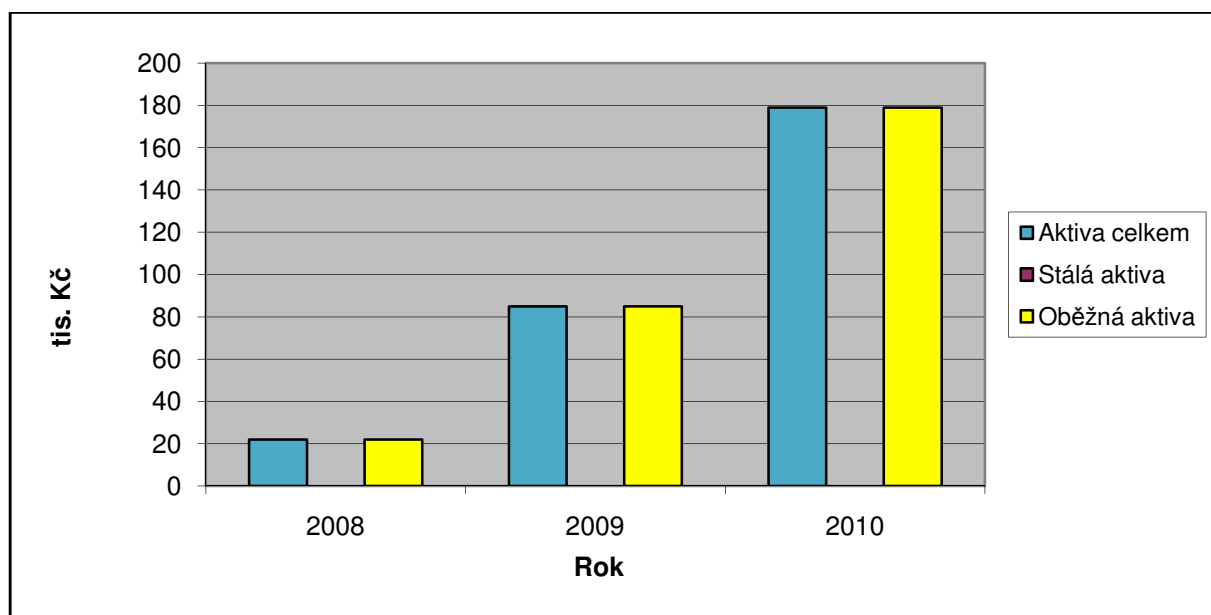
Horizontální analýza aktiv se zabývá vývojem aktiv v letech 2008 až 2010. Absolutní a relativní změny celkových, stálých a oběžných aktiv ve sledovaném období jsou uvedeny v tabulce 4.1. Vývoj aktiv podnikatele je uveden v grafu 4.1. Rozvahová strana aktiv je uvedena v příloze 7.

Tabulka 4.1: Horizontální analýza aktiv v letech 2008-2010

Položka	Rok			
	2008-2009		2009-2010	
	Absolutní změna (v tis. Kč)	Relativní změna (v %)	Absolutní změna (v tis. Kč)	Relativní změna (v %)
Stálá aktiva	0	0,00	0	0,00
Oběžná aktiva	63	286,36	94	110,59
Zásoby	1	20,00	-1	-16,67
Pohledávky	0	0,00	1	33,33
Krátkodobý finanční majetek	62	442,86	94	123,68
AKTIVA CELKEM	63	286,36	94	110,59

Zdroj: Rozvaha individuálního podnikatele a vlastní zpracování.

Graf 4.1: Vývoj aktiv v letech 2008 až 2010

Zdroj: Vlastní zpracování.

Individuální podnikatel Pavel Kolarovček zaznamenal ve sledovaném období růst celkových aktiv. Ta dosáhla nejvyšší hodnoty v roce 2010, kdy byla jejich hodnota 179 tis. Kč. V roce 2008 byla celková aktiva nejnižší za sledované období, a činila 22 tis. Kč, v roce 2009 vzrostla o 286,36 % oproti předcházejícímu roku, a to na hodnotu 85 tis. Kč. V následujícím roce (2010) aktiva zaznamenala nárůst o 110,59 % oproti roku předešlému. Stálá aktiva neměla ve sledovaném období žádný vývoj. Důvodem této skutečnosti je fakt, že veškerý dlouhodobý majetek, který podnikatel vlastní, je již zcela odepsán a v letech 2008 až 2010 žádný nový dlouhodobý majetek nepořídil, proto jsou stálá aktiva rovna 0 Kč za všechny analyzované roky.

4.2.2 Horizontální analýza pasiv

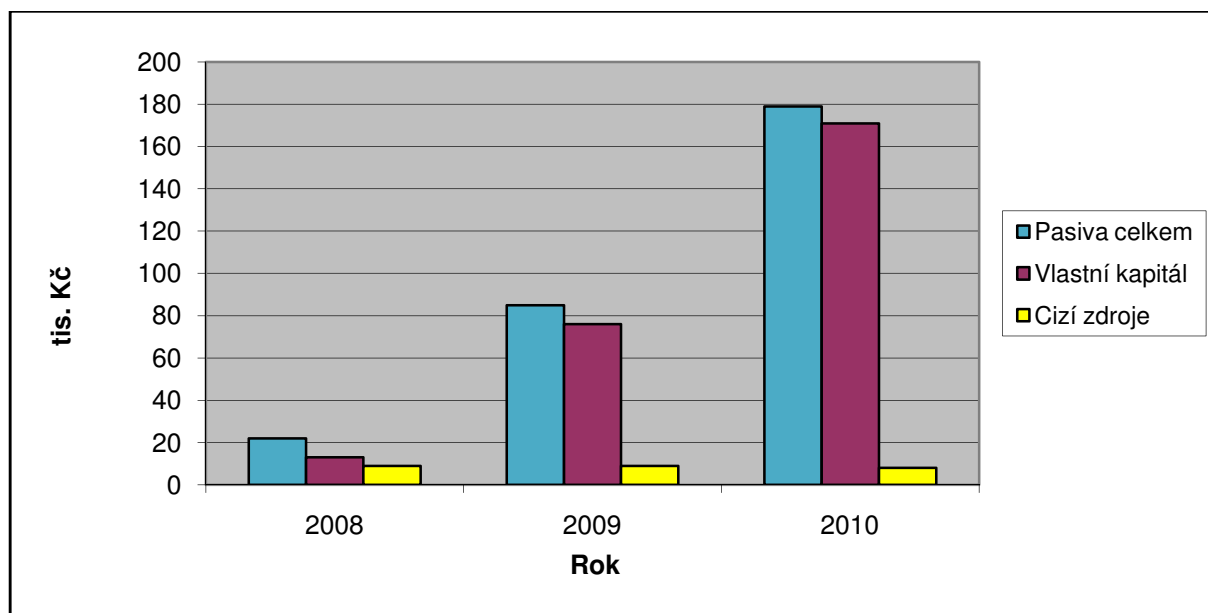
Horizontální analýza pasiv se zabývá vývojem pasiv v letech 2008 až 2010. Absolutní a relativní změny celkových pasiv, vlastního a cizího kapitálu a ostatních pasiv ve sledovaném období jsou zobrazeny v tabulce 4.2. Vývoj pasiv podnikatele je uveden v grafu 4.2 a pasivní strana rozvahy je uvedena v příloze 8.

Tabulka 4.2: Horizontální analýza pasiv v letech 2008-2010

Položka	Rok			
	2008-2009		2009-2010	
	Absolutní změna (v tis. Kč)	Relativní změna (v %)	Absolutní změna (v tis. Kč)	Relativní změna (v %)
Vlastní kapitál	63	484,62	95	125,00
Účet IP	-5	-41,67	68	971,43
VH BÚO	68	6800	27	39,13
Cizí zdroje	0	0,00	-1	-11,11
Krátkodobé závazky	0	0,00	-1	-11,11
PASIVA CELKEM	63	286,36	94	110,59

Zdroj: Rozvaha individuálního podnikatele a vlastní zpracování.

Graf 4.2: Vývoj pasiv v letech 2008 až 2010

Zdroj: Vlastní zpracování.

Z grafu 4.2 je vidět, že celková pasiva ve sledovaném období postupně rostla. Nejnižší hodnota pasiv byla v roce 2008 a činila 22 tis. Kč. V roce 2009 se hodnota pasiv zvýšila o 286,36 % a v následujícím roce se pasiva ještě dále zvýšila, a to o 110,59 %, až dosáhla hodnoty 179 tis. Kč.

Vlastní kapitál zaznamenal obdobný trend vzrůstu jako celková pasiva. Nejnižší hodnota vlastního kapitálu byla v roce 2008, a to 13 tis. Kč. Důvodem růstu vlastního kapitálu byl vyšší zisk v následujících letech (2009 a 2010), kde v posledním analyzovaném roce činil 171 tis. Kč.

Hodnota cizích zdrojů v roce 2008 byla 9 tis. Kč. V následujícím roce se cizí zdroje nezměnily. V roce 2010 byly cizí zdroje na nejnižší úrovni, a to na 8 tis. Kč, což znamenalo pokles cizích zdrojů oproti roku předcházejícímu o 11,11 %.

4.2.3 Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty

V této horizontální analýze výkazu zisku a ztráty je zobrazen vývoj vybraných nákladů a výnosů, obchodní marže, přidané hodnoty a výsledku hospodaření v letech 2008 až 2010. Absolutní a procentní změny údajů v jednotlivých letech jsou uvedeny v tabulce 4.3. Vývoj výsledku hospodaření za účetní období je zachycen v grafu 4.3. Výkaz zisku a ztráty je uveden v příloze 9.

Tabulka 4.3: Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty v letech 2008-2010

Položka	Rok			
	2008-2009		2009-2010	
	Absolutní změna (tis. Kč)	Relativní změna (%)	Absolutní změna (tis. Kč)	Relativní změna (%)
Tržby za prodej zboží	0	0,00	0	0,00
Náklady na prodané zboží	0	0,00	0	0,00
Obchodní marže	0	0,00	0	0,00
Výkony	-9	-5,42	33	21,02
Výkonová spotřeba	-86	-68,25	-4	-10,00
Přidaná hodnota	77	187,80	37	31,36
Osobní náklady	9	23,08	10	20,83
Provozní VH	68	3 400,00	27	38,57
Ostatní finanční výnosy	0	0,00	0	0,00
Ostatní finanční náklady	0	0,00	0	0,00
Finanční VH	0	0,00	0	0,00
VH za účetní období	68	6 800,00	27	39,13

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty individuálního podnikatele a vlastní zpracování.

Hodnota tržeb za prodané zboží, nákladů na prodané zboží a obchodní marže se během sledovaného období neměnila.

Výkony v roce 2008 dosáhly hodnoty 166 tis. Kč. V následujícím roce byly výkony nejnižší za celé sledované období, a to ve výši 157 tis. Kč, což znamená pokles o 5,42 % oproti roku předcházejícímu. V roce 2010 hodnota výkonů vzrostla o 21,02 % na částku 190 tis. Kč, což je nejvyšší hodnota výkonů během sledovaného období.

Výkonová spotřeba byla v roce 2008 velmi vysoká a její hodnota činila 126 tis. Kč. V následujícím roce došlo k velmi výraznému poklesu její hodnoty, a to na částku 40 tis. Kč, což znamená pokles o 68,25 %. V roce 2010 výkonová spotřeba opět poklesla, a to na částku 36 tis. Kč, což znamenalo pokles o 10 % oproti roku předcházejícímu.

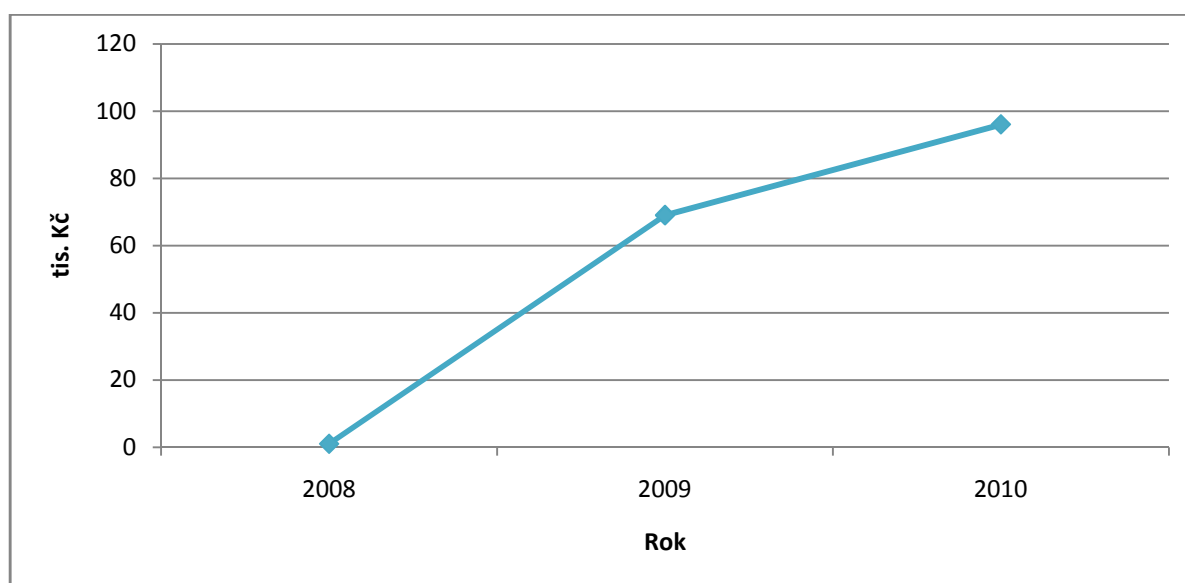
Přidaná hodnota měla ve sledovaném období rostoucí tendenci. V roce 2008 byla její hodnota velmi nízká, a to 41 tis. Kč. V následujícím roce došlo k velmi výraznému růstu její hodnoty, a to konkrétně na částku 118 tis. Kč, což znamenalo nárůst o 187,80 % oproti roku předcházejícímu. V roce 2010 přidaná hodnota činila 155 tis. Kč, což byl nárůst oproti roku 2009 o 31,36 %.

Provozní výsledek hospodaření měl během sledovaného období rovněž rostoucí tendenci. V roce 2008 byla jeho hodnota 2 tis. Kč. V následujícím roce se jeho hodnota zvýšila o 3 400 %, na částku 70 tis. Kč. V roce 2010 byla hodnota provozního výsledku hospodaření nejvyšší. Jeho hodnota činila 97 tis. Kč, což znamenalo nárůst o 38,57 % oproti roku předcházejícímu.

Finanční výsledek hospodaření byl během celého sledovaného období v záporných hodnotách a to konkrétně – 1 tis. Kč. Během let 2008 až 2010 se jeho výše neměnila.

Přestože výsledek hospodaření za provozní činnost měl rostoucí tendenci a výsledek hospodaření za finanční činnost naopak klesající tendenci, výsledek hospodaření za účetní období se v čase zvyšoval. V roce 2008 byla jeho hodnota nejnižší za celé sledované období, a to 1 tis. Kč. V následujícím roce hodnota vzrostla o 6 800 % na částku 69 tis. Kč. V posledním sledovaném roce dosáhl výsledek hospodaření za účetní období částky 96 tis. Kč, což znamenalo nárůst o 39,13 % oproti roku 2009.

Graf 4.3: Vývoj výsledku hospodaření za účetní období v letech 2008 až 2010

Zdroj: Vlastní zpracování.

4.3 Vertikální analýza

Tato kapitola je zaměřena na vertikální analýzu rozvahy a výkazu zisku a ztráty. Je rozdělena do tří částí. První část se skládá z vertikální analýzy aktiv, druhá z vertikální analýzy pasiv a třetí z vertikální analýzy výkazu zisku a ztráty vybraného individuálního podnikatele. Cílem této kapitoly je zjistit, jaká byla struktura aktiv, pasiv a nákladů a výnosů v letech 2008 až 2010.

4.3.1 Vertikální analýza aktiv

Vertikální analýza aktiv se zabývá strukturou aktiv v letech 2008, 2009 a 2010. Procentní podíly stálých a oběžných aktiv jsou uvedeny v tabulce 4.4. Vývoj struktury aktiv v jednotlivých letech je uveden v grafu 4.4.

Tabulka 4.4: Vertikální analýza aktiv v letech 2008-2010

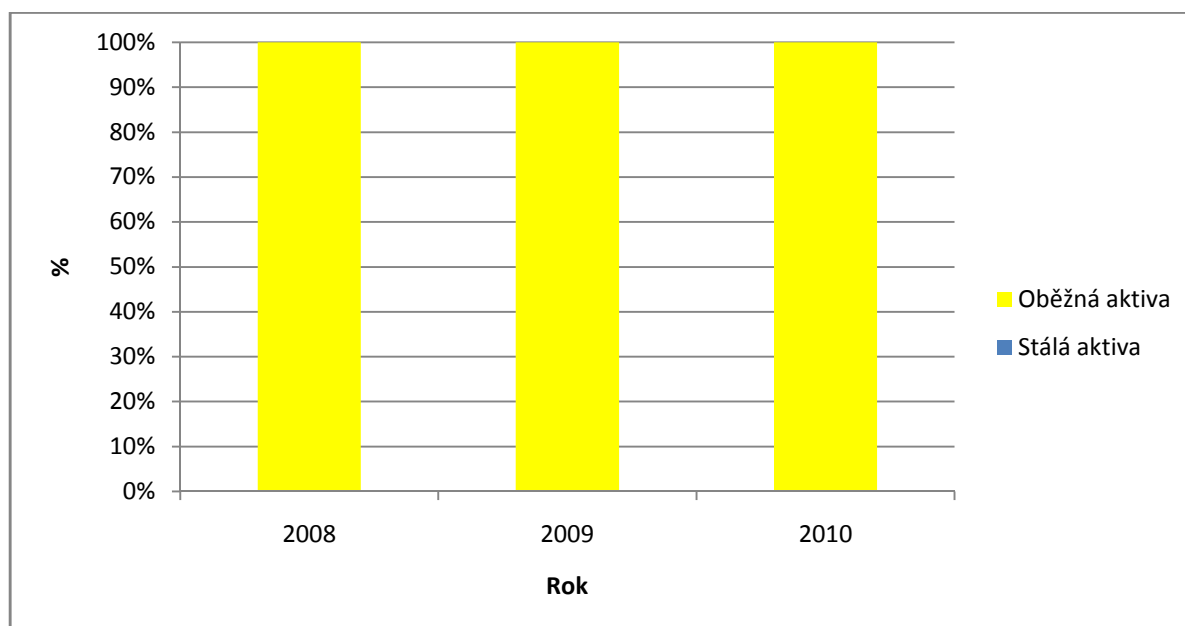
Položka	Rok					
	2008		2009		2010	
	Hodnota		Hodnota		Hodnota	
	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %
Stálá aktiva	0	0,00	0	0,00	0	0,00

Položka	Rok					
	2008		2009		2010	
	Hodnota		Hodnota		Hodnota	
	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %
Oběžná aktiva	22	100,00	85	100,00	179	100,00
Zásoby	5	22,73	6	7,06	5	2,79
Pohledávky	3	13,64	3	3,53	4	2,23
Krátkodobý finanční majetek	14	63,64	76	89,41	170	94,97
AKTIVA CELKEM	22	100,00	85	100,00	179	100,00

Zdroj: Rozvaha individuálního podnikatele a vlastní zpracování.

Podíváme-li se podrobněji na vertikální analýzu rozvahy, zjistíme, že procentní podíly jednotlivých položek aktiv na celkových aktivech informují o tom, do jakých aktiv investoval individuální podnikatel svůj kapitál. Během let 2008 až 2010 se celková aktiva zvyšovala, a to jen zásluhou oběžných aktiv. Největší podíl na oběžných aktivech má krátkodobý finanční majetek, jehož trend byl ve sledovaném období rostoucí. Nejnižší podíl na oběžných aktivech za celé sledované období měly pohledávky.

Graf 4.4: Struktura aktiv v letech 2008 až 2010

Zdroj: Vlastní zpracování.

Z výše uvedeného grafu je patrné, že podnikatel ve sledovaném období vlastnil pouze dlouhodobý hmotný majetek, který již byl zcela odepsán a žádný nový majetek si během let 2008 až 2010 nepořídil. Proto jsou celková aktiva tvořena jen oběžným majetkem.

4.3.2 Vertikální analýza pasiv

Vertikální analýza pasiv se zabývá strukturou pasiv v letech 2008, 2009 a 2010. Procentní podíly vlastního kapitálu a cizích zdrojů jsou uvedeny v tabulce 4.5. Vývoj struktury pasiv v jednotlivých letech sledovaného období je zobrazen v grafu 4.5.

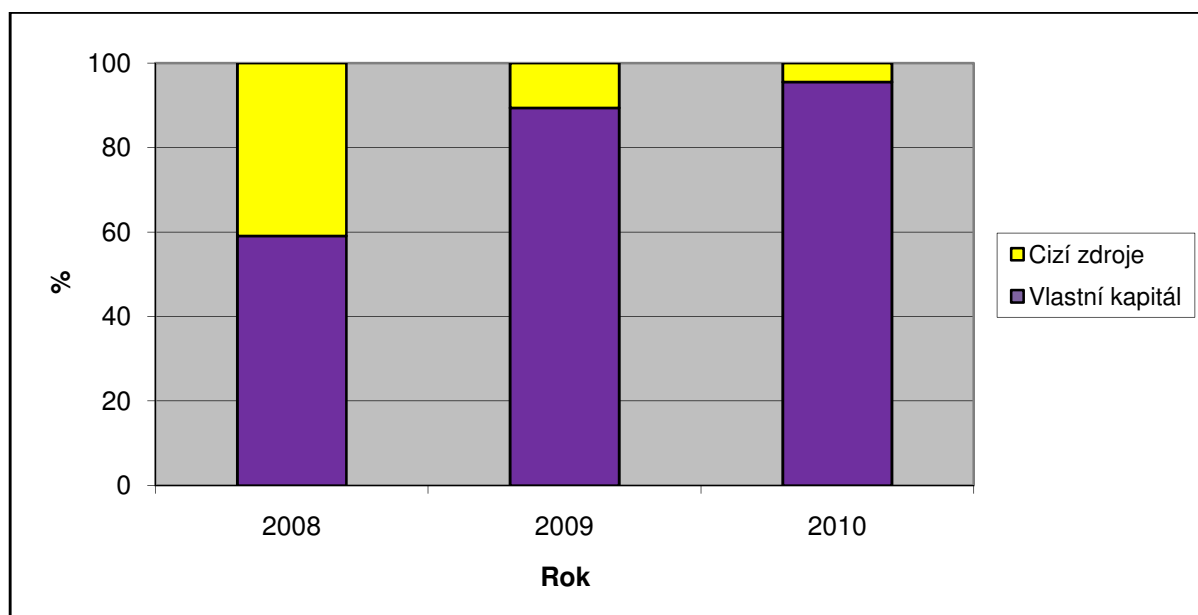
Tabulka 4.5: Vertikální analýza pasiv v letech 2008-2010

Položka	Rok					
	2008		2009		2010	
	Hodnota		Hodnota		Hodnota	
	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %
Vlastní kapitál	13	59,09	76	89,41	171	95,53
Účet IP	12	54,55	7	8,24	75	41,90
VH za účetní období	1	4,55	69	81,18	96	53,63
Cizí zdroje	9	40,91	9	10,59	8	4,47
Krátkodobé závazky	9	40,91	9	10,59	8	4,47
PASIVA CELKEM	22	100,00	85	100,00	179	100,00

Zdroj: Rozvaha individuálního podnikatele a vlastní zpracování.

Na straně pasiv podává vertikální analýza přehled o tom, z jakých zdrojů individuální podnikatel svá aktiva financoval, zda převážně z vlastního kapitálu, nebo v jaké míře využil i cizího kapitálu. Vertikální analýza celkových pasiv ukázala, že větší podíl na celkových pasivech tvoří vlastní kapitál. V letech 2009 a 2010 je podíl vlastního kapitálu na celkových pasivech výrazně vyšší než podíl cizích zdrojů. To znamená, že individuální podnikatel financoval svou činnost především z vlastních zdrojů.

Graf 4.5: Vývoj struktury pasiv v letech 2008 až 2010

Zdroj: Vlastní zpracování.

Z grafu 4.5 je patrné, že vlastní kapitál měl během sledovaného období rostoucí tendenci. V roce 2008 dosáhl nejnižšího podílu na celkových pasivech, a to 59,09 %. V roce 2009 byl jeho podíl na celkových pasivech 89,41 %. V roce 2010 byl jeho podíl na celkových pasivech nejvyšší, a to 95,53 %. Růst vlastního kapitálu byl způsoben zvyšujícím se výsledkem hospodaření za běžné účetní období.

4.3.3 Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty

Tato kapitola se zabývá vertikální analýzou výkazu zisku a ztráty. V první části této kapitoly je zobrazena vertikální analýza výnosů, ve druhé části pak vertikální analýza nákladů.

Vertikální analýza výnosů

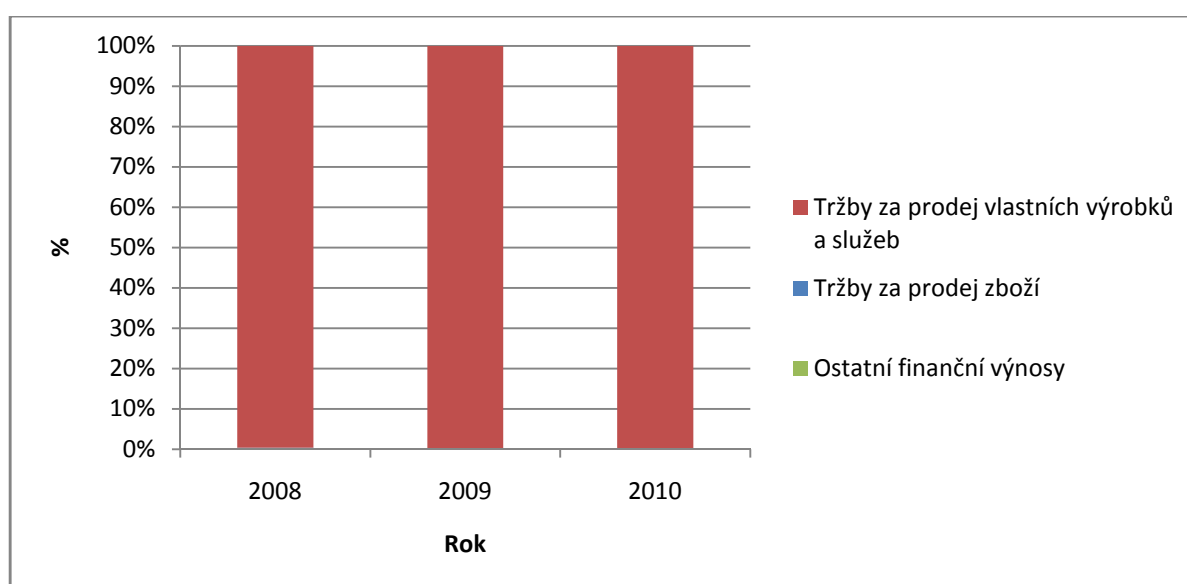
Ukazuje podíl jednotlivých druhů tržeb na celkových výnosech v letech 2008 až 2010, viz tabulka 4.6. Vývoj struktury výnosů ve sledovaném období zobrazuje graf 4.6.

Tabulka 4.6: Vertikální analýza výnosů v letech 2008-2010

Položka	Rok					
	2008		2009		2010	
	Hodnota		Hodnota		Hodnota	
	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %
Tržby za prodej zboží	1	0,60	1	0,63	1	0,52
Tržby za prodej výrobků a služeb	166	99,40	157	99,37	190	99,48
Ostatní finanční výnosy	0	0,00	0	0,00	0	0,00
VÝNOSY CELKEM	167	100,00	158	100,00	191	100,00

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty individuálního podnikatele a vlastní zpracování.

Graf 4.6: Vývoj struktury výnosů v letech 2008 až 2010

Zdroj: Vlastní zpracování.

Z grafu 4.6 je patrné, že největší podíl na celkových výnosech měly tržby za prodej vlastních výrobků a služeb. Jejich podíl na celkových výnosech během sledovaného období rostl. Nejvyššího podílu dosáhly v roce 2010, a to konkrétně 99,48 %, tedy hodnoty 190 tis. Kč.

Na základě výše uvedené skutečnosti lze konstatovat, že tržby za prodej zboží i ostatní finanční výnosy měly na celkových výnosech pouze zanedbatelný podíl.

Vertikální analýza nákladů

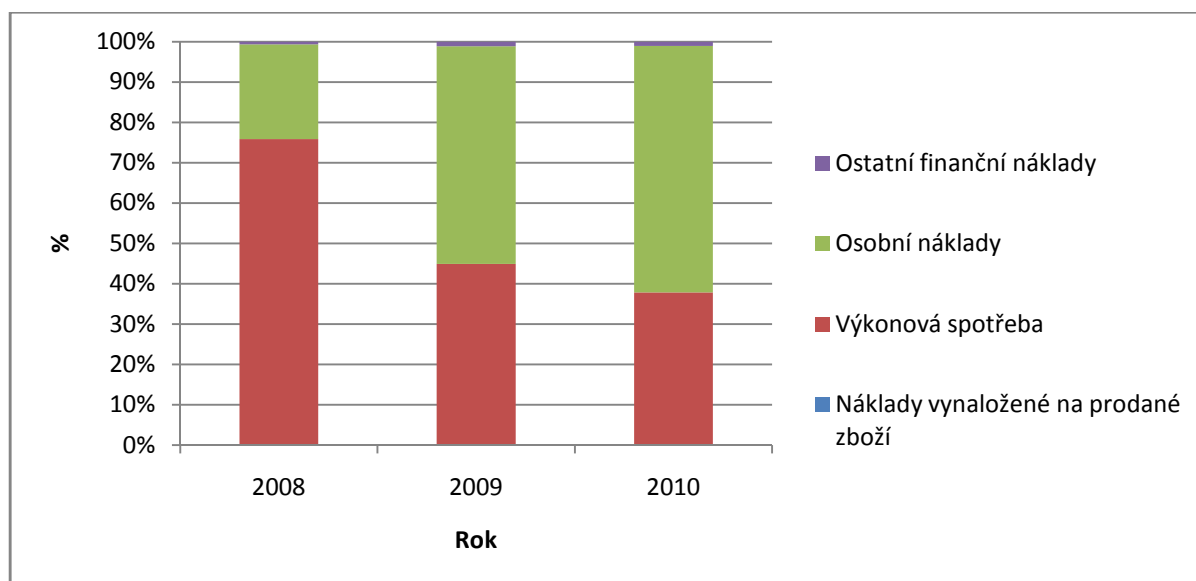
Ukazuje podíl jednotlivých druhů nákladů na celkových nákladech v letech 2008 až 2010, viz tabulka 4.7. Vývoj struktury nákladů ve sledovaném období je zobrazen v grafu 4.7.

Tabulka 4.7: Vertikální analýza nákladů v letech 2008-2010

Položka	Rok					
	2008		2009		2010	
	Hodnota		Hodnota		Hodnota	
	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %	v tis. Kč	v %
Náklady vynaložené na prodané zboží	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Výkonová spotřeba	126	75,90	40	44,94	36	37,89
Osobní náklady	39	23,49	48	53,93	58	61,05
Ostatní finanční náklady	1	0,60	1	1,12	1	1,05
NÁKLADY CELKEM	166	100,00	89	100,00	95	100,00

Zdroj: Výkaz zisku a ztráty individuálního podnikatele a vlastní zpracování.

Graf 4.7: Vývoj struktury nákladů v letech 2008 až 2010

Zdroj: Vlastní zpracování.

Největší podíl na celkových nákladech měla v roce 2008 výkonová spotřeba, a to ve výši 75,90 %. V následujících dvou letech měly největší podíl na celkových nákladech osobní náklady, které v roce 2009 tvoří 53,93 % z celkových nákladů a v roce 2010 představovaly 61,05 % celkových nákladů.

Vzhledem k vývoji osobních nákladů na celkových nákladech je zřejmé, že náklady vynaložené na prodané zboží a ostatní finanční náklady zaujímají podstatně menší podíl na celkových nákladech.

4.4 Analýza rozdílových ukazatelů

V této kapitole je zobrazen výpočet vybraného rozdílového ukazatele, kterým je čistý pracovní kapitál.

4.4.1 Čistý pracovní kapitál

Konkrétní vypočítané výsledky čistého pracovního kapitálu jsou k dispozici v tabulce 4.8 a vývoj čistého pracovního kapitálu během sledovaného období je zachycen v grafu 4.8.

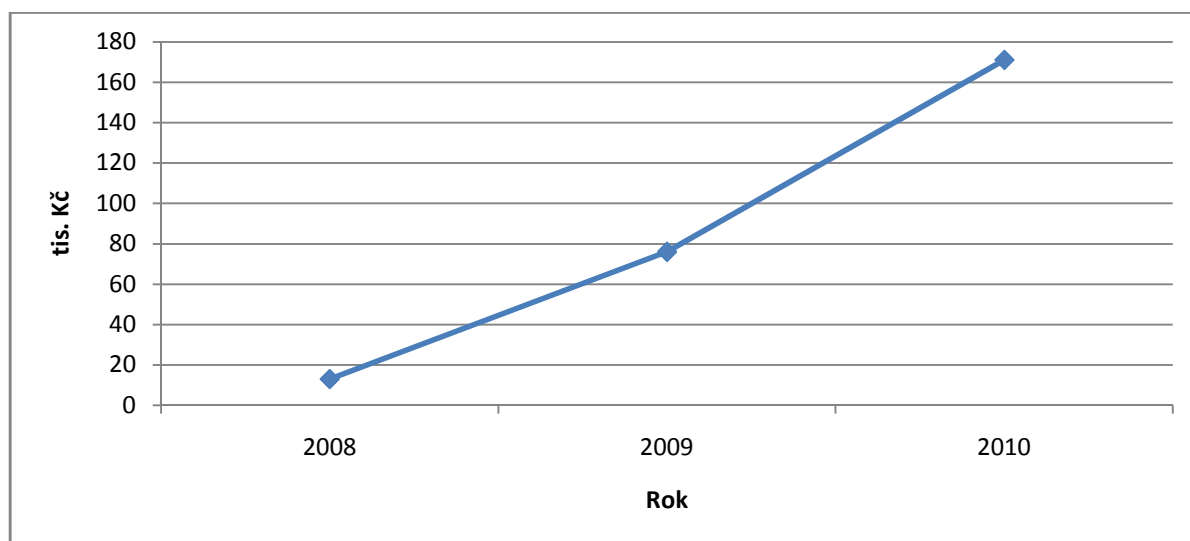
Tabulka 4.8: Čistý pracovní kapitál v letech 2008-2010

Ukazatel	Rok		
	2008	2009	2010
Čistý pracovní kapitál (v tis. Kč)	13	76	171

Zdroj: Rozvaha individuálního podnikatele a vlastní zpracování.

Z výsledků uvedených v tabulce 4.8 je patrné, že individuální podnikatel v oblasti čistého pracovního kapitálu dosáhl v roce 2010 lepších výsledků než v předchozích letech. Výše čistého pracovního kapitálu je velmi uspokojivá a individuální podnikatel je schopen dostát svým splatným závazkům.

Graf 4.8: Vývoj čistého pracovního kapitálu v letech 2008 až 2010

Zdroj: Vlastní zpracování.

Z grafu 4.8 je patrné, že výše čistého pracovního kapitálu v celém sledovaném období, tj. rok 2008 až 2010, měla rostoucí tendenci.

4.5 Poměrová analýza

Tato kapitola obsahuje poměrovou analýzu, kterou tvoří ukazatele rentability, likvidity, finanční stability a zadluženosti a ukazatele aktivity.

4.5.1 Ukazatele rentability

Tato kapitola zobrazuje výpočet rentability aktiv (dále jen ROA), rentability vlastního kapitálu (dále jen ROE) a rentability tržeb (dále jen ROS) u vybraného individuálního podnikatele. Vypočtené hodnoty těchto ukazatelů jsou zobrazeny v tabulce 4.9. Vývoj jednotlivých rentabilit je uveden v grafu 4.9.

Tabulka 4.9: Vybrané ukazatele rentability v letech 2008-2010 (v %)

Ukazatel	Rok		
	2008	2009	2010
ROA	4,55	81,18	53,63
ROE	7,69	90,79	56,14
ROS	0,60	43,67	50,26

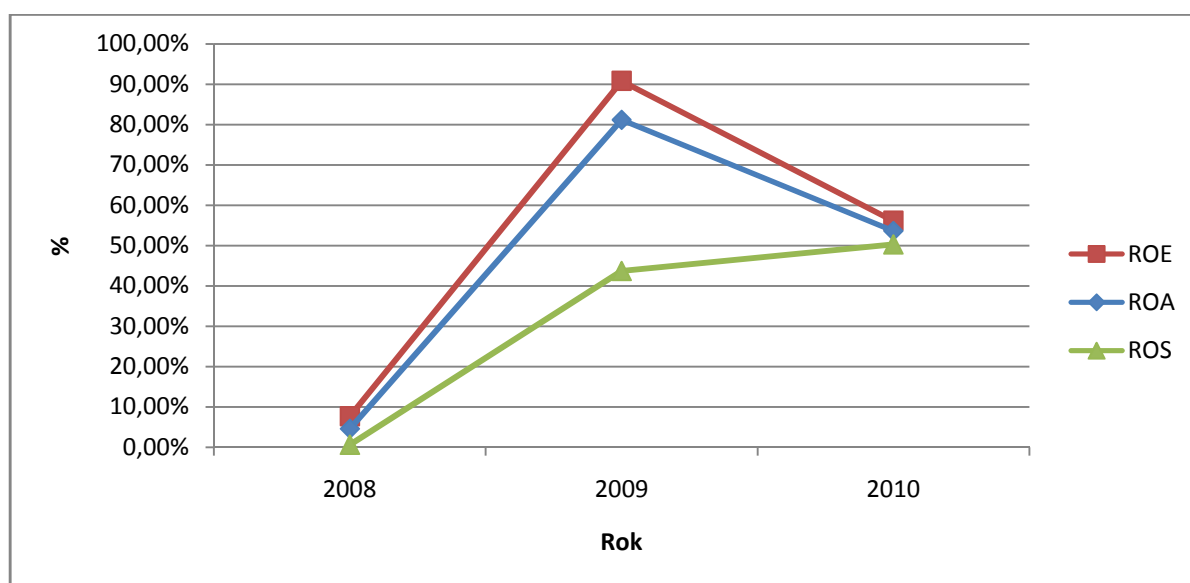
Zdroj: Rozvaha, výkaz zisku a ztráty individuálního podnikatele a vlastní zpracování.

Rentabilita aktiv ukazuje, jak efektivně podnikatel vytváří zisk bez ohledu na to, z jakých zdrojů tento zisk tvoří (jestli se jedná o vlastní kapitál či cizí zdroje). Jak je patrné z tabulky 4.9, rentabilita aktiv byla nejnižší v roce 2008, kdy její hodnota činila 4,55 %, což lze označit za dobrý výsledek. V následujícím roce došlo k výraznému růstu její hodnoty, a to na 81,18 % a v roce 2010 se snížila na hodnotu 53,63 %. Protože jsou vypočtené hodnoty za poslední dva roky sledovaného období vysoké, můžeme je označit za velmi dobré výsledky, jelikož značí velice efektivní hospodaření individuálního podnikatele s jeho majetkem.

Rentabilita vlastního kapitálu ukazuje, jak efektivně zhodnocuje podnikatel prostředky, které do podnikání vložil. Samozřejmě zde platí, že čím vyšší je hodnota tohoto ukazatele, tím je to pro podnikatele lepší. Ukazatel se používá pro srovnání konkurentů ve stejném oboru. Z tabulky 4.9, je vidět, že rentabilita vlastního kapitálu měla naprosto stejný vývoj jako rentabilita aktiv. V prvním sledovaném roce činila její hodnota 7,69 %, v následujícím roce se zvýšila na 90,79 % a v posledním sledovaném roce došlo k poklesu její hodnoty na 56,14 %.

Rentabilita tržeb poskytuje informaci o tom, jak velký výnos musí podnikatel vytvořit, aby dosáhl 1 Kč zisku. Ve sledovaném období měl tento ukazatel rostoucí tendenci. Nejnižší hodnota rentability tržeb byla v roce 2008, a to 0,60 %. Tato nízká hodnota ukazuje méně efektivní hospodaření individuálního podnikatele a mimo jiné poukazuje na vysoké hodnoty nákladových položek podnikatele. V následujícím roce se hodnota ukazatele výrazně zvýšila na 43,67 % a v roce 2010 činila hodnota 50,26 %. Znamená to tedy, že v roce 2009 1 Kč tržeb přispívala k navýšení zisku o 0,44 Kč a v následujícím roce byl příspěvek k tržbám 0,5 Kč. Tyto vysoké hodnoty značí výborné hospodaření podnikatele a také ukazují na nižší hodnoty nákladových položek ve srovnání s rokem 2008.

Graf 4.9: Vývoj vybraných ukazatelů rentability v letech 2008 až 2010

Zdroj: Vlastní zpracování.

4.5.2 Ukazatele likvidity

V této kapitole jsou uvedeny hodnoty běžné, pohotové a okamžité likvidity během sledovaného období. Tyto hodnoty jsou k dispozici v tabulce 4.10 a také v grafu 4.10.

Tabulka 4.10: Ukazatele likvidity v letech 2008-2010

Položka	Rok		
	2008	2009	2010
Běžná likvidita	2,44	9,44	22,38
Pohotová likvidita	1,89	8,78	21,75
Okamžitá likvidita	1,56	8,44	21,25

Zdroj: Rozvaha individuálního podnikatele a vlastní zpracování.

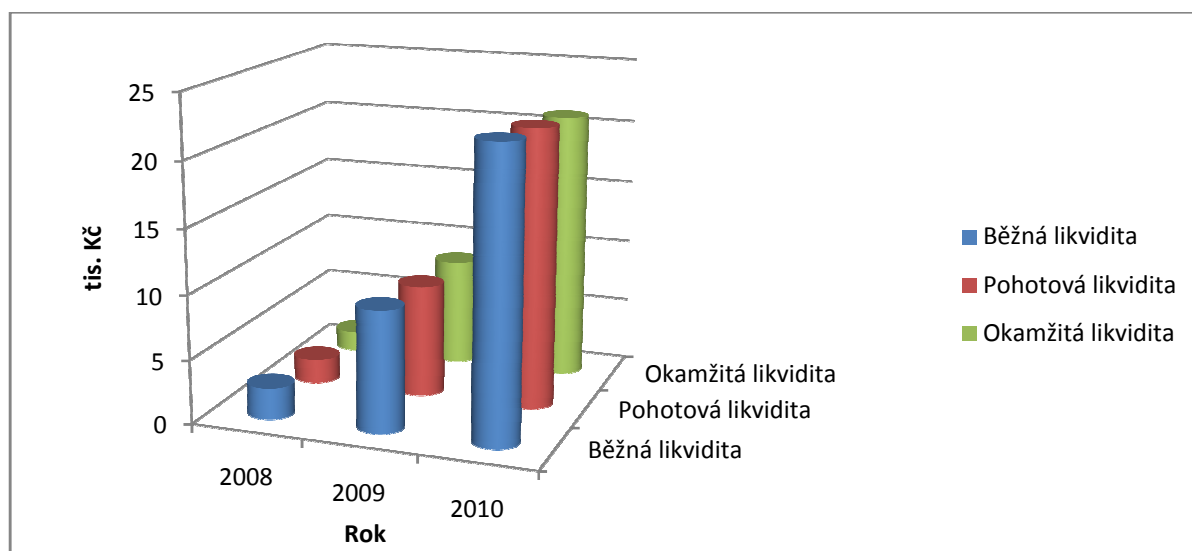
Hodnota běžné likvidity by se měla pohybovat v rozmezí $<1,5 - 2,5>$. Z tabulky 4.10 je patrné, že vypočtené hodnoty běžné likvidity jsou hlavně v letech 2009 a 2010 výrazně vyšší než doporučené hodnoty. Znamená to tedy, že individuální podnikatel může krátkodobé závazky bez problémů uhradit ze svých oběžných aktiv.

Optimální hodnota pohotové likvidity je $<1 - 1,5>$. Z tabulky 4.10 je zřejmé, že vypočtené hodnoty pohotové likvidity také převyšují doporučené hodnoty a že kopírují hodnoty okamžité likvidity. Je to způsobeno tím, že se podnikatel zabývá službami, a tím

pádem má malou hodnotu zásob, která se z oběžných aktiv vylučuje při výpočtu pohotové likvidity.

Ideální hodnota okamžité likvidity by měla být nižší než 1. Z výpočtů uvedených v tabulce 4.10 je patrné, že vypočtené hodnoty jsou výrazně vyšší. Hodnota okamžité likvidity vychází z nejlikvidnějšího majetku, a tím je finanční majetek. Okamžitá likvidita je tedy signálem k posouzení schopnosti podnikatele krýt své běžné potřeby. Z výsledků uvedených v tabulce 4.10 vyplývá, že individuální podnikatel je schopen krýt své běžné potřeby.

Graf 4.10: Ukazatele likvidity v letech 2008 až 2010

Zdroj: Vlastní zpracování.

4.5.3 Ukazatele finanční stability a zadluženosti

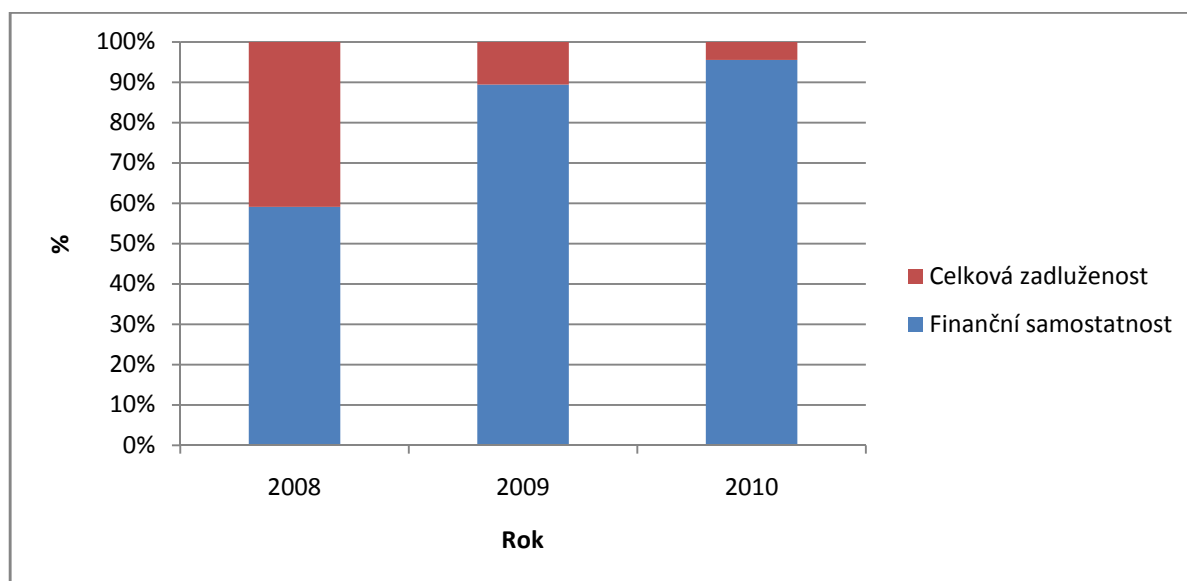
Tato kapitola je zaměřena na výpočet vybraných ukazatelů finanční stability a zadluženosti. Hodnoty vybraných ukazatelů jsou zobrazeny v tabulce 4.11 a dále v grafu 4.11.

Tabulka 4.11: Vybrané ukazatele finanční stability a zadluženosti v letech 2008-2010

Ukazatel	Rok		
	2008	2009	2010
Finanční samostatnost	59,09	89,41	95,53
Celková zadluženost	40,91	10,59	4,47
Finanční páka	1,69	1,12	1,05

Zdroj: Rozvaha individuálního podnikatele a vlastní zpracování.

Graf 4.11: Vybrané ukazatele finanční stability a zadluženosti v letech 2008 až 2010

Zdroj: Vlastní zpracování.

Z výše uvedeného grafu vyplývá, že individuální podnikatel financuje svou podnikatelskou činnost především z vlastních zdrojů. V roce 2008 byla zadluženost nejvyšší za sledované období a činila 40,91 %. V následujících letech došlo k výraznému poklesu zadluženosti. V roce 2009 byla hodnota zadluženosti 10,59 % a v následujícím roce už jen 4,47 %.

4.5.4 Ukazatele aktivity

V této kapitole jsou vypočítány ukazatele doby obratu (dále jen DO) pohledávek a zásob a ukazatele rychlosti obratu (dále jen RO) pohledávek a zásob. Vypočtené hodnoty jsou zobrazeny v tabulce 4.12. Graf 4.12 zobrazuje doby obratu.

Tabulka 4.12: Ukazatele aktivity v letech 2008-2010

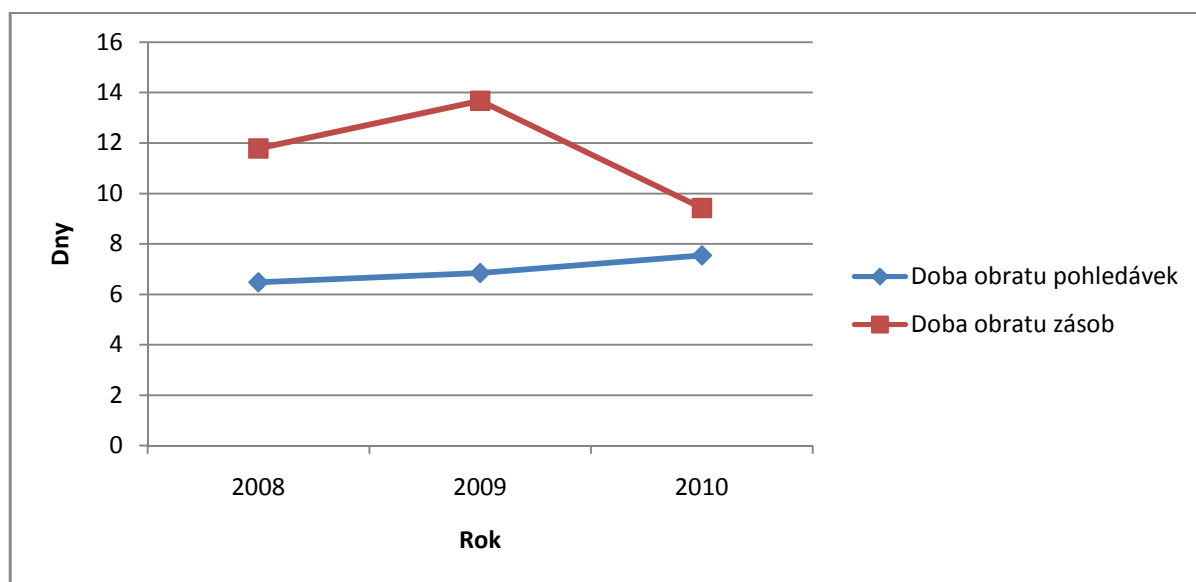
Ukazatel	Rok		
	2008	2009	2010
Doba obratu pohledávek (dny)	6,47	6,84	7,54
Doba obratu zásob (dny)	10,78	13,67	9,42
Rychlost obratu pohledávek	55,67	52,67	47,75
Rychlost obratu zásob	33,40	26,33	38,20

Zdroj: Rozvaha, výkaz zisku a ztráty individuálního podnikatele a vlastní zpracování.

Rychlost obratu pohledávek vyjadřuje, kolikrát jsou pohledávky přeměněny v peněžní prostředky plynoucí z tržeb. Jak ukazuje tabulka 4.12, hodnoty tohoto ukazatele ve sledovaném období klesaly. Nejvyšší hodnoty tohoto ukazatele bylo dosaženo v roce 2008 a naopak nejnižší hodnota byla v roce 2010.

Rychlost obratu zásob říká, kolikrát se zásoby přemění v ostatní formy oběžného majetku až po finální produkci a její prodej, z něhož vyplynou tržby. Nejnižší hodnota tohoto ukazatele byla v roce 2009, kdy zásoby uskutečnily v průběhu roku přibližně 26 obrátek. Nejvyšší hodnota tohoto ukazatele byla v roce 2010, kdy zásoby uskutečnily v průběhu roku přibližně 38 obrátek.

Graf 4.12: Doby obratu pohledávek a zásob v letech 2008 až 2010

Zdroj: Vlastní zpracování.

Doba obratu pohledávek značí, za jak dlouho je pohledávka uhrazena. Ve sledovaném období hodnota tohoto ukazatele mírně rostla. V roce 2008 byla doba nejkratší, a to přibližně 6 dnů. Nejdelší doba splatnosti byla v roce 2010 a to necelých 8 dnů. Pozitivním výsledkem je fakt, že doba obratu pohledávek je nižší než doba obratu zásob.

Doba obratu zásob říká, kolik dní uplyne od okamžiku, kdy nám zásoby přijdou na sklad až do doby, než je spotřebujeme. Z grafu 4.12 vyplývá, že doba obratu zásob byla nejvyšší v roce 2009, a to necelých 14 dnů. V následujícím roce (2010) se hodnota snížila na necelých 10 dnů, což je zároveň nejkratší doba obratu zásob za sledované období.

4.6 Analýza soustav ukazatelů

Tato kapitola zahrnuje výpočet bankrotního modelu, a to konkrétně Tafflerova bankrotního modelu.

4.6.1 Bankrotní modely

V této kapitole je uveden výpočet Tafflerova bankrotního modelu. Vypočítané hodnoty sledovaného období jsou uvedeny v tabulce 4.13.

Tabulka 4.13: Tafflerův model v letech 2008-2010

Položka	Rok		
	2008	2009	2010
Tafflerův model	1,66	5,61	6,85

Zdroj: Rozvaha, výkaz zisku a ztráty individuálního podnikatele a vlastní zpracování.

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že individuální podnikatel má malou pravděpodobnost bankrotu, protože výsledky ve všech letech sledovaného období jsou vyšší než 0.

Celkové shrnutí

Z horizontální a vertikální analýzy vyplynulo, že hodnota aktiv se během sledovaného období zvyšovala a že celková aktiva byla tvořena pouze oběžným majetkem. Analýza čistého pracovního kapitálu ukázala, že individuální podnikatel je schopen dostát svým splatným závazkům. Individuální podnikatel ve sledovaném období hospodařil dobře. Toto tvrzení lze usuzovat z výsledku hospodaření za účetní období, který byl v celém sledovaném období kladný a navíc měl rostoucí tendenci. Z výpočtů ukazatelů rentability vyplývá, že podnikatel během sledovaného období snižoval své nákladové položky. Z vypočtených výsledků ukazatelů likvidity je zřejmé, že individuální podnikatel může z oběžných aktiv bez problémů uhradit své krátkodobé závazky. Ukazatele finanční stability a zadluženosti ukázaly, že podnikatel financuje svou podnikatelskou činnost především z vlastních zdrojů. Doba obratu pohledávek je nižší, než doba obratu zásob, což lze považovat za pozitivní výsledek. Dle

Tafflerova bankrotního modelu se ukázalo, že individuální podnikatel má minimální pravděpodobnost bankrotu.

5 Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo zpracovat finanční analýzu individuálního podnikatele Pavla Kolarovčeka v letech 2008 až 2010 a zhodnotit jeho finanční situaci.

V teoretické části bakalářské práce byly popsány jednotlivé typy analýz, tj. horizontální analýza, vertikální analýza, analýza rozdílových ukazatelů, analýza poměrových ukazatelů a analýza soustav ukazatelů. Byly vysvětleny ukazatele rentability, likvidity, finanční stability a zadluženosti, aktivity a kapitálového trhu. Jako poslední byly objasněny pyramidové rozklady, bankrotní a bonitní modely.

V praktické části byl stručně popsán vybraný individuální podnikatel, dále byly vypočítány jednotlivé ukazatele, zapsány do příslušných tabulek a dle vypočtených hodnot zakresleny do jednotlivých grafů. Průběh grafů a jejich hodnoty byly zdůvodněny a vysvětleny stejně jako výsledky v jednotlivých tabulkách.

Jako základní data k provedení finanční analýzy byly, v této bakalářské práci, použity účetní výkazy, tj. rozvaha a výkaz zisku a ztráty za sledované období.

Z vypracované horizontální analýzy vyplývá, že celková hodnota aktiv individuálního podnikatele Pavla Kolarovčeka se během sledovaného období zvyšovala. Růst celkových aktiv byl způsoben růstem oběžných aktiv, protože podnikatel vlastní dlouhodobý majetek, který je již zcela odepsán a ve sledovaném období žádný nový dlouhodobý majetek nenakoupil. Na zvyšování oběžných aktiv se nejvíce podílely finanční prostředky v pokladně. Na růstu celkových pasiv se nejvíce podílel vlastní kapitál. Důvodem zvyšování vlastního kapitálu byl zisk, který se během sledovaného období zvyšoval. Cizí zdroje se naopak během let 2008 až 2010 snižovaly. Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty ukázala, že podnikatel hospodařil dobře. Ve všech zkoumaných obdobích byl výsledek hospodaření kladný a navíc během sledovaného období měl rostoucí tendenci.

Vertikální analýza aktiv ukázala, že celková aktiva se skládají pouze z oběžných aktiv. Největší podíl na celkových aktivech měl během celého sledovaného období krátkodobý finanční majetek, který v roce 2008 tvořil přibližně 64 % celkových aktiv, v roce 2009

zaujímal už přibližně 89 % a v následujícím roce představoval necelých 95 % z celkových aktiv. Při vertikální analýze pasiv bylo zjištěno, že větší podíl celkových pasiv tvoří vlastní kapitál, který v roce 2008 představoval přibližně 59 % z celkových pasiv, v roce následujícím už zaujímal 89 % a v roce 2010 tvořil 96 % celkových pasiv. To značí, že individuální podnikatel financoval svou činnost především z vlastních zdrojů. Důvodem růstu vlastních zdrojů byl zisk, který se během sledovaného období zvyšoval. Na celkových výnosech se nejvíce podílely tržby za prodej vlastních výrobků a služeb, které byly během celého sledovaného období vyšší než 99 %. Ostatní výnosové položky byly zanedbatelné. Při vertikální analýze celkových nákladů měla největší podíl v roce 2008 výkonová spotřeba, která tvořila 76 % celkových nákladů, v následujících letech sledovaného období zabíraly největší podíl na celkových nákladech osobní náklady, které v roce 2009 tvořily 54 % a v následujícím roce 61 % z celkových nákladů.

Z výpočtu čistého pracovního kapitálu vyplynulo, že individuální podnikatel dosáhl nejlepších výsledků v posledním roce sledovaného období, tj. v roce 2010. Výše čistého pracovního kapitálu je velmi uspokojivá a značí, že pan Pavel Kolarovček je schopen dostát svým splatným závazkům. Protože je hodnota peněžních prostředků ve sledovaném období vysoká, mohl by individuální podnikatel uvažovat o jejich investování, např. do nových strojů.

Hodnoty ukazatele rentability aktiv byly hlavně v posledních dvou letech sledovaného období velmi vysoké. Z jejich výsledků vyplývá, že individuální podnikatel efektivně hospodařil se svým majetkem. Rentabilita vlastního kapitálu měla naprosto stejný vývoj jako rentabilita aktiv. Z vypočtených hodnot vyplývá, že podnikatel v letech 2008 až 2010 efektivně zhodnocoval prostředky, které vložil do svého podnikání. Ukazatel rentability tržeb byl v roce 2008 nízký. Poukázal tak na to, že pan Pavel Kolarovček hospodařil méně efektivně a navíc poukázal na jeho velmi vysoké nákladové položky v tomto roce. V následujících letech rentabilita tržeb rostla, v roce 2009 činil příspěvek k tržbám 0,44 Kč, v roce 2010, kdy byla rentabilita tržeb nejvyšší, činil příspěvek k tržbám 0,5 Kč. Tato vysoká hodnota značí výborné hospodaření podnikatele a také poukazuje na nižší hodnoty nákladových položek ve srovnání s rokem 2008.

Vypočtené hodnoty běžné likvidity výrazně převyšují doporučené hodnoty. Znamená to tedy, že krátkodobé závazky může individuální podnikatel bez problémů uhradit

ze svých oběžných aktiv. Stejný vývoj jako v případě běžné likvidity měla ve sledovaném období i pohotová likvidita. Je to způsobeno tím, že pan Pavel Kolarovček se zabývá službami, a tím pádem má nízkou hodnotu zásob, která se z oběžných aktiv při výpočtu pohotové likvidity vylučuje. Hodnoty okamžité likvidity byly ve sledovaném období rovněž vyšší než doporučené hodnoty. Znamená to tedy, že individuální podnikatel je schopen krýt své běžné potřeby.

Ukazatele finanční stability a zadluženosti ukázaly, že individuální podnikatel financuje svou podnikatelskou činnost především z vlastních zdrojů. Celková zadluženost pana Kolarovčeka ve sledovaném období klesala. V roce 2008 byla zadluženost přibližně 41 %. V následujícím roce činila už jen 11 % a v roce 2010 dokonce pouhé 4 %.

Doba obratu pohledávek ukazuje, za jak dlouho je pohledávka uhrazena. Během let 2008 až 2010 hodnota tohoto ukazatele mírně rostla. V roce 2008 byla doba nejkratší, a to 6 dnů. Naopak nejdelší doba splatnosti pohledávek byla v roce 2010, kdy činila přibližně 8 dnů. Doba obratu zásob říká, kolik dní uplyne od okamžiku, kdy nám zásoby přijdou na sklad do doby, než je spotřebujeme. Doba obratu zásob byla nejvyšší v roce 2009, kdy činila přibližně 14 dnů. Nejnižší hodnota tohoto ukazatele byla v roce 2010, a to 9 dnů. Pozitivním výsledkem je fakt, že doba obratu pohledávek je nižší než doba obratu zásob.

Dále byla zjišťována pravděpodobnost bankrotu individuálního podnikatele pomocí Tafflerova bankrotního modelu. Dle tohoto bankrotního modelu vyšlo, že individuální podnikatel, pan Pavel Kolarovček, má minimální pravděpodobnost bankrotu.

Závěrečná doporučení

Individuální podnikatel by se měl v první řadě zaměřit na zviditelnění se pomocí různých forem propagace. Mohl by si například nechat zhotovit internetové stránky, reklamní tabule, popřípadě dát inzerát do tisku nebo rádia. Došlo by tím k nárůstu nových zakázek a zvýšení tržeb.

Dále by měl individuální podnikatel své volné peněžní prostředky investovat, například do koupě nových a modernějších strojů. Na modernějších strojích by mohl provádět

různé opravy, které mu jeho staré stroje nedovolují, a tím by opět došlo k nárůstu nových zakázek a zvýšení tržeb.

Dalším doporučením je, aby se individuální podnikatel podíval na strukturu svých nákladů a snažil se tyto náklady minimalizovat. Jestliže by náklady nebylo možné snížit, měl by zvýšit ceny za své služby. Ve srovnání s konkurencí má velmi nízké ceny, takže zvýšení cen oprav by zvedlo tržby, ale stále by byl konkurenceschopný.

Seznam použité literatury

a) odborné knihy

1. BEŇOVÁ, Kamila. *Podnikové finance*. 1. vyd. Ostrava: UNION, 2005. 129 s. ISBN 80-86764-27-3.
2. ČVANČAROVÁ, Zuzana a kol. *Podniková ekonomika A*. 1. vyd. Ostrava: VŠB – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA, 2009. 309 s. ISBN 978-80-248-1421-6.
3. ČVANČAROVÁ, Zuzana a kol. *Podniková ekonomika B*. 1. vyd. Ostrava: VŠB – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA, 2009. 262 s. ISBN 978-80-248-14223.
4. DLUHOŠOVÁ, Dana. *Finanční řízení a rozhodování podniku*. 2. vyd. Praha: Ekopress, s.r.o., 2008. 192 s. ISBN 978-80-86929-44-6.
5. GRÜNWALD, Rolf a Jaroslava HOLEČKOVÁ. *Finanční analýza a plánování podniku*. 1. vyd. Praha: Ekopress, s.r.o., 2007. 318 s. ISBN 978-80-86929-26-2.
6. HOLEČKOVÁ, Jaroslava. *Finanční analýza firmy*. 1. vyd. Praha: ASPI, 2008. 208 s. ISBN 978-80-7357-392-8.
7. KALOUDA, František. *Finanční řízení podniku*. 1. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2009. 279 s. ISBN 978-80-7380-174-8.
8. KISLINGEROVÁ, Eva a Jiří HNILICA. *Finanční analýza krok za krokem*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2005. 160 s. ISBN 978-80-71-7971-3.
9. KNÁPKOVÁ, Adriana a Drahomíra PAVELKOVÁ. *Finanční analýza – komplexní průvodce s příklady*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2010. 208 s. ISBN 978-80-247-3349-4.

10. MÁČE, Miroslav. *Finanční analýza obchodních a státních organizací*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2006. 156 s. ISBN 80-247-1558-9.
11. RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 3. vyd. Praha: Grada, 2010. 144 s. ISBN 978-80-247-3308-1.
12. STROUHAL, Jiří. *Finanční řízení firmy v příkladech*. 1. vyd. Brno: Computer Press, a. s., 2006. 178 s. ISBN 80-251-0913-5.
13. VALACH, Josef a kol. *Finanční řízení podniku*. 1. vyd. Praha: Ekopress s.r.o., 1997. 248 s. ISBN 80-901991-6-X.

b) internetové zdroje

14. *atlantisPC s.r.o.*: Uživatelé finanční analýzy [online]. Atlantispc: © 2012 [cit. 26.1.2012]. Dostupné z: <http://atlantispc.cz/fateorie.html>.
15. *business.center*: Zákon o účetnictví [online]. Business.center: © 1998 – 2012 HAVIT, s.r.o. [cit. 30.1.2012]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/ucto/cast3.aspx>.
16. *BusinessInfo*: Finanční analýza [online]. Businessinfo: © 1997 – 2011 Czech Trade [cit. 26.1.2012]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/management-msp/mereni-podnik-vykonnost-ocenovani-podnik/1001663/57185/?page=1>.
17. *managementMania*: Finanční analýza [online]. Managementmania: © 2011 – 2012 [cit. 15.3.2012]. Dostupné z: <http://managementmania.com/financni-analyza>.
18. *Upswing*: Poměrová analýza [online]. Upswing: © 2010 [cit. 6.4.2012]. Dostupné z: www.upswing.cz.
19. *WikipediE*: Josef Pazourek [online]. Wikipedia: © 2012 [cit. 26.1.2012]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Josef_Pazourek.

Seznam zkratek

ČR.....	Česká republika
IČ.....	identifikační číslo
Kč	korun českých
IP	individuální podnikatel
VH BÚO.....	výsledek hospodaření běžného účetního období
OKEČ	odvětvová klasifikace ekonomických činností

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2001 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 11.5.2012

Iveta Kolarovčková

Seznam příloh

Příloha 1	Detailní struktura rozvahy – strany aktiv
Příloha 2	Detailní struktura rozvahy – strany pasiv
Příloha 3	Detailní struktura výkazu zisku a ztráty
Příloha 4	Detailní struktura cash flow
Příloha 5	Du Pontův rozklad
Příloha 6	Váhy přiřazené pro IN model dle odvětví
Příloha 7	Rozvahová strana aktiv individuálního podnikatele
Příloha 8	Rozvahová strana pasiv individuálního podnikatele
Příloha 9	Výkaz zisku a ztráty individuálního podnikatele